

DARBININKAS

LIII NR. 61 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPT. 20, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Ką Amerika darys, jei Sovietai užpuls ir Vokietiją?

Prezidentas LBJ kryžkelėje: tebenori kalbėtis su Maskvos vadais, o Maskvos grasinimai Vokietijai verčia jį, nors ir atidėliojant, skelbti išpėjimus Maskvai

Valstybės departamentas rugsėjo 17 paskelbė pareiškimą: jeigu Sovietų Sąjunga ir kiti Varšuvos pakto nariai darytų karinę intervenciją į vakarų Vokietiją vienašališkai, tai susilauktų tuojau pat sąjungininkų atsakymo kaip savisaugos veiksmo pagal šiaurės Atlanto sutartį.

Anglija ir Prancūzija panašius pareiškimus paskelbė skyrium.

KAM tie pareiškimai buvo reikalingi?

Pareiškimai buvo atsakymas į Sovietų Sąjungos grasinimą Vokietijai, paskelbtą notoje Vokietijai dar 1967 lapkričio 21 ir pakartotą notoje š.m. liepos 5. Notoje Sovietai kaltino Vokietiją atgyjančiu nacizmu, kaip tai parodė rinkimai, ir aiškino turį teisę pagal J. Tautų chartos 107 ir 53 straipsnius imtis vienašališkos intervencijos.

jos tai nacizmo grėsmė pašalinti. Savo pareiškimuose Amerika, Anglija ir Prancūzija tokią Maskvos aiškinimą apie minėtus straipsnius griežtai atmetė.

KODEL tik po 10 savaičių atsakytą?

Amerika, Anglija, Prancūzija atsakė į Sovietų grasinimą tik po 10 savaičių. Lig tol tylėjo. Kodėl? Buvo manoma, kad Sovietai ana nota nori diplomatiškai paspausti Vokietiją — išgauti iš jos parašą atominei sutarčiai, sudarytai Amerikos ir Sovietų. Notoje jau žiūrėta karinė grėsmė, kai rugpjūčio 20 Sovietai įvykdė karinę Čekoslovakijos okupaciją. Bet ir tada Vakarai tylėjo. Tik kai atvyko Vokietijos parlamento du

atstovai — krikščionių demokratų unijos ir socialdemokratų —, kai rugsėjo 12 pasikalbėjo su valstybės sekretorium Rusk, tada imtasi pareiškimo Sovietų notai atmeti — gal būt tam, kad apramintų nuostatus Vokietijoje.

— Maskvos Pravda rugsėjo 18 pakartojo, kad Sovietai turį teisę imtis intervencijos Vokietijoje "prieš nacizmo ir militarizmo pavojingą veiklą". Tą teisę jiems duoda Potsdamo sutartimas.

— Italijos komunistų partijos sekretorius Luigi Longo partijos laikrašty apkalbino Sovietus, kad invazija į Čekoslovakiją jie atnaujino šaltajį karą. Italų partija nedalyvaus Maskvoje komunistinių partijų konferencijoje, kol Sovietų kariuomenė pasitrauks iš Čekoslovakijos. Austrijos komunistų teoretikas Ernst Fischer ragina šaukti Europos komunistų konferenciją ir sudaryti "nepriklausomą autonomišką sąjūdį".



Chicago majoras Daley virto šiuo metu labiausiai kontraversiniu žmogum

Tyla dėl Lietuvos padarino Čekoslovakijos invazija

Kongresmanas William S. Broomfield, Michigano resp., š. m. rugsėjo 10 pasakė kalbą, sugretindamas Baltijos valstybių okupacijos tylą su Čekoslovakijos okupacija.

— 1965 birželio 15 suėjo 25 metai — kalbėjo kongresmanas —, kai Sovietų Rusija pradėjo vykdyti savo ekspansijos programą, užimdama Baltijos valstybes, būtent, Lietuvą, Latviją ir Estiją. Šios istorinės valstybės su savo tradicine nepriklausomybe, kultūra, istorija buvo be atodairos pavergtos per kelias dienas 1940 birželio mėn., ir jų nepriklausomybė niekad nebuvo atstatyta. Jungtinių Valstybių politika visada teberemia visų tautos apsisprendimą.

— 1965 birželio 21 Atstovų Rūmų Con. Res. 416 skatino Jungtinių Valstybių prezidentą, pirma, atkreipti pasaulio opiniją per Jungtines Tautas bei kitus atitinkamus forumus ir tokiom priemonėm, kurias jis ras tinkamas, ir apsisprendimo teisės paneigimą Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautom, antra, telkti pasaulio opiniją, kad šios Baltijos tautų teisės būtų atstatytos.

— Rezolucija buvo priimta Atstovų Rūmuose 298:0.

— Jungtinių Tautų nesėdimas iširti pagrindinių žmogaus teisių paneigimo Baltijos tautom įsakmiai sako, kad Sovietai turėtų būti dabar atgrasomi nuo tolimesnio siekimo dominiuoti pavergtose tautose, kaip jie pasirodė dabartinėje dabartinėje neteisėtoje invazijoje į Čekoslovakiją.

— Dėl to aš, Pone Pirmininke, kviečiu, kad rezolucija, priimta 1965 birželio mėn. dėl Baltijos valstybių apsisprendimo teisės, būtų pateikta Jung-

tinių Tautų darbų eilei ir tuo būtų atkreiptas pasaulio dėmesys į neteisėtą beatodairišką Baltijos tautų pagrobimą ir pavergimą, įvykdytą komunistų.

RŪPESČIAI PRIEŠ RINKIMUS

HHH dėl New Yorko. New Yorko demokratai sukombinavo planą negram ir portorikičiam laimėti Humphrey naujai: tegul miesto tarybos prezidentas O'Connor atstataidina dabar, ir į jo vietą tegul bus siūlomi negras ar portorikičietis — tai patrauks balsus už Humphrey. Bet O'Connor rodo, kad tokia kombinacija negarbinga, ir jis esąs pasiryžęs ištesėti pareigose iki galo — iki kitų metų sausio.



Abe Fortas, dėl kurio prezidentas LBJ rungtis su senatu

BRAZILŲ PETICIJA POPIEŽIUI

Brazilijos 1,5 mil. katalikų, tarp jų 4 vyriausybės nariai, prezidento žmona, pasiuntė peticiją popiežiui, kad sutvarkytų tuos kunigus, kurie remia komunistus, bažnyčią paversdami kovos įrankiu prieš vyriausybę, kariuomenę, už diktatūrą. Panašios petijos eina iš Argentinos, Čilės, Urugvajaus.

Zinia betgi nieko nesako, ar tie parašų rinkėjai ėmėsi akcijos vykdyti popiežiaus siūlytom reformom.

— Kongreso abeji rūmai sutarė rugsėjo 18 sulaukyti pašalpas studentam, dalyvaujantiems riaušėse. Turėtą galvoje labiausiai Columbijos riaušės. Nauja nepriklausomybė

Anglija suteikė nepriklausomybę paskutinei savo kolonijai Swaziland, P. Afrikos kaimynei. Pereitą savaitę karalius perėmė iš anglų valdžią, pasi-puošęs tigro ir leopardo kailiais ir apsuptas 100 savo žmonių. Saugumo taryba rugsėjo 11 vieningai rekomendavo priimti įstatymą, kuris 125 nariu. Nauja valstybė turi 390,000 gyventojų, tarp jų 10,000 baltųjų.

Nixon dėl Wallace. Nixono šalininkai susirūpinę ne Humphrey konkurencija, bet Wallace. Skelbia, kad Humphrey ir Wallace sudarys bendrą frontą pietinėse valstybėse ne vienas kitam padėti, bet pakentti bendram priešininkui Nixonui, kad jis negautų absoliutinės balsų daugumos. O tada prezidentą jau rinktų Atstovų Rūmai.

— Nixonas jau sudarinėjas ir būsimą vyriausybę. Valstybės sekretorium joje minimas buvęs gub. Scrantons. Šiuo metu Nixonas jį pasiuntė į Europą. Apsaugos sekretorium būtų Rockefelleris.

— Edward Brooke, Mass. senatorius negras, numatomas Nixono vyriausybėje vyr. valstybės gnyėju.

— Gallupas rinko atsakymus ir į tokius klausimus: ar pageidaujate liberalesnio vyriausio teismo ar konservatyvesnio? Atsakymai: už liberalesnį 30 proc., už konservatyvesnį 51.

— Wallace propagandoje puolamos abidvi partijos, demokratų ir respublikonų, kaip nuosavybė to paties savininko — "rytų Establishment".

— Auto unijos vadovybė pasiskelbė remianti rinkimuose demokratų kandidatus.

KAS PO SALAZARO?

Portugalijos valstybės taryba drauge su prezidentu svarstė min. pirmininko Salazaro vietininko klausimą. Tuo tarpu numatomas valstybės sekretorius dr. Antonio Jorge da Motta Veiga. Tarp kandidatų į min. pirmininkus labiausiai minimas Marcello Caetano, teisininkas, ėjęs atsakingas pareigas valdžioje.

Salazaras tebėra be sąmonės. Nuvykęs Amerikos specialistas reišė vilties, kad ligonis gali atlaikyti. Salazar yra 79 metų.

— Čekoslovakijos liberalizmo naikinimo istorijoje — rašo Drew Pearson (NYP rugsėjo 18) griežčiausios politikos laikėsi Kosyginas; Brežnevas buvęs sukalbamesnis; sukalbamausias buvęs Suslovas, nors jis laikomas didžiausiu Stalino šalininku ir komunizmo teoretiku.

MIRĖ KUN. DR. JONAS A. STARKUS

Bayonnėje, N.J., šv. Mykolo lietuvių parapijos klebonijoje rugsėjo 18 vakare, prieš nakties 12 mirė ilgai sirgęs kun. dr. Jonas Adolfas Starkus, tos parapijos buvęs ilgametis klebonas, neseniai paskirtas emerito pareigom.

Velionis buvo gimęs 1895 birželio 19 Rudaminoje, Seinų apskrityje. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, Seinų ir Petrapilio dvasinėse seminarijose, metus studijavo Petrapilio dvasinėje akademijoje. Kunigu įšventintas 1917 gruodžio 28.

Nuo 1918 iki 1920 buvo Šunskų vikaru, paskui išvyko studijuoti į Romą. Apolinaro universitete 1921 įsigijo romėnų teisės bakalauratą ir 1922 bažnytinių teisių doktoratą. Grįžęs į Lietuvą, 1922-23 buvo Vilkaviškio gimnazijos kapelionu ir mokytoju, nuo 1923 Seinų Žiburio gimnazijos mokytoju, nuo 1927 gruodžio mėn. buvo tos gimnazijos direktoriumi. Gimnazija, lenkam užėmus Seinus, buvo įsikūrusi Lazdijuose.

Iš Seinų gimnazijos direktoriaus pareigų pasitraukė 1936 ir atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Čia įsigijo į pedagoginį darbą ir mokytojavo Marianopolio kolegijoje iki 1942.

AMERIKA tarp Maskvos ir Europos

Apsaugos sekretorius Clifford rugsėjo 17 davė suprasti, kad Nato manevram Europoje Amerika gražins 20,000-40,000 kariuomenės, kurią atitraukė iš Europos perėitą rudenį. Jau kitą dieną Pentagonas skelbė, kad tai bus atidėta iki kitos vasaros — šiemet nesą biudžeto sumų tokiam reikalui. Atitraukdamas 30,000 iš Europos Pentagonas sutaupeš 30 milijonų.

Už pinigų argumentu, gal būt, paslėptas politinis argumentas: pažadėjo siųsti, kad nuramintų Europą; žada siuntimą atidėti, kad nerūstintų Maskvos.

Pasitraukęs iš kolegijos, nuo 1942 iki 1953 vikaravo šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijoj Elizabete. 1953 buvo paskirtas klebonu šv. Mykolo lietuvių parapijone Bayonnėje. Čia jis išgyveno iki amžiaus galo.

(nukelta į 8 psl.)



Kun. dr. Jonas Adolfas Starkus

Brooklyno vyskupas dėl streiko

Mokytojų streikas New York tebesitęsė. Mokytojų federacijos pirmininkas Shanker skelbė, kad jis gali būti ilgesnis nei pernai (tada truko 14 dienų). Aikštėn vis labiau išky-la rasiai streiko pagrindai — augantis konfliktas tarp negrų ir žydų.

Nori laisvę iškeisti į anarchiją . . . 0

"Teisė nesutikti" — kai ji virsta "teise neklausyti". Šauksmas apie "policijos brutalumą" — kai virsta nusikaltimų kurstymu

Tie, kurie skelbia sugriausią senąjį pasaulį ir pastatysią naująjį, savo pirmuoju uždaviniu laiko senąjo sugriovimą. Kas paseka sovietinę spaudą, randa nusiskundimus, kad senąjo jie vis dar nebaigė sugriauti — net per 50 metų!

Senajam pasauliui griauti metodai seniai sugalvoti ir visur vartojami tie patys: sunaikinti idėjas, kuriom yra grįsta esamoji santvarka, suniekinoti tos santvarkos saugotojus, sukurstyti to senąjo pasaulio vieną visuomenės grupę prieš kitą, kad būtų sukeltas chaosas, anarchija. Tik po senąjo dulkių būsianti sukurta nauja santvarka!

Nužymėti verta, kokia eile tos priemonės vartojamos Jungtinių Valstybių griovybai.

Amerika — laisvės šalis. Laisvės šūkis čia pavartotas griovybos tikslam. Laisvės šūkis čia išpopuliarintas dabartiniu metu kaip "right to dissent". Teisinga teisė — teisė nesutikti su kito nuomone ir turėti savo nuomonę; teisė argumentuoti savo nuomonę ir kritikuoti kito. Bet Amerikoje "teisė nesutikti" buvo praplėsta į "teisė neklausyti" — neklausyti įstatymų; teisė veiksmu pasipriešinti įstatymu nustatyti tvarkai: aš nesutinku su valdžios politika Vietname, taigi aš atsisakau stoti į kariuomenę; atsisakau mokėti mokesčius, kuriais finansuojamas karas . . .

Šią laisvės iškrypą taikliai įvertino National Review redaktorius Buckley: asmeniui, kuris taip mano, Amerika netinka gyventi, nes joje tenka asmeniui prisiderinti prie daugumos priimtos tvarkos, bet jis turi teisę palikti Jungtines Valstybes ir išsikelti į tokia valstybę, kuri yra pagrįsta tokia netvarka, kokios jis nori.

Naujas šūkis prieš J. Valstybių santvarkos ramstį užsienio

politikoje — šūkis prieš Amerikos žvalgybą CIA. Triukšmavo studentai. Triukšmavo toki leidiniai kaip Ramparts. Išgąsdino vyriausybę ir Kongresą. Rezultatas — CIA veikla buvo diskredituota ir apkarpyta.

To kaip tik ir reikėjo Amerikos priešui, kuris savo nepasisekimų kaltininku mėgsta apšaukti ne tik užsienio "imperialistus" apskritai, bet ir CIA specialiai.

Šūkis vidaus politikoje šiuo metu yra populiariausias prieš "policijos brutalumą". Šūkis ne naujas. Amerikoje pakartojama tai, kas buvo Rusijoje šauksmuose apie "žandarus"; kas buvo net Prancūzijoje po karo "liaudies fronto" valdymo laikais, kada kariuomenė ir policija buvo labiausiai išjuokiama.

Amerikoje šūkiui prieš policiją paveikė teismus. Teismai suvaržė policijai rankas net nusikaltimui sukliudyti. Antai konkretus rezultatas, aprašytas š.m. rugsėjo 18 N. Y. Times — New Yorke labdaros įstaigoje 75 iš labdaros gyvenantieji klientai išvartė stalus, sutraukė telefonus, išbarstė bylas, nutraukė darbą 600 tarnautojų. Niekas triukšmadarių nesuėmė. Policininkai žiūrėjo, bet buvo bejėgiai, nes pagal įstatymą jie gali suimti tik gavę įstaigos vadovų pagalbos prašymą.

Daugiausia triukšmo prieš policiją sukelta demokratų konvencijos metu Chicagoje. Buvo bendras šauksmas prieš policijos brutalumą ir prieš majorą Daley. Spauda surado tariamų psichiatrų, skelbusių, kad į policiją stoja daugiausia psichiškai nesveiki žmonės, sadistai. Čia psichiatrų argumentas buvo pavartotas tokiu pat būdu, kaip savo laiku atsirado eilė psichiatrų, kurie, būdami per 1000 mylių nuo generolo, paskelbė liudijimus, kad jis esąs psichiškai nenormalus.

Senąjo pasaulio ramsčių griovėjai su priemonėm nesiskaito taip pat, kaip ir Maskvoje — kad tik būtų daugiau anarchijos, dulkių, griuvėsių . . .

Kas Amerikoje tai atvedamai anarchijai tiesia raudoną kilimą? Ar visuomenės dauguma, kuri tyli, ar visuomenės mažuma, kurioje yra šaukiančių? Atsako į tai Gallupo institutas. Jo duomenis paskelbė N. Y. Times: esą Amerikoje 56 proc. remia policijos veiksmus Chicago konvencijos metu, 31 proc juos smerkia.

Kuri grupė remia ar smerkia? Humphrey šalininkų 44 proc. už policijos veiksmus, 41 prieš. Nixono šalininkų 63 procent. už, 25 prieš. Wallace šalininkų 71 proc. už, 20 prieš.

Amžiaus atžvilgiu 21-29 metų 47 proc. už policijos veiksmus, 41 prieš, 30-49 metų 58 už, 30 prieš.

Rasės atžvilgiu — baltųjų 59 už, 29 prieš; juodųjų 18 už, 63 prieš.

Geografinio ploto atžvilgiu rytuose 47 už, 38 prieš; vid. vakaruose 64 už, 27 prieš; pietuose 64 už, 27 prieš; tol. vakaruose 54 už, 31 prieš.

Jei Gallupas informuoja teisingai, tai triukšmas prieš policiją kyla iš mažumos. Tylioji dauguma yra prieš chaosą, prieš anarchiją, kurią skelbia mažuma. Tačiau visuomenės raidoje organizuota ir dinamiška mažuma primeta savo valią neorganizuoti ir tylinčiai daugumai. Kiek Amerikos dauguma pasirodys atspari mažumos takeliam, kuriais vedama į anarchiją, bent iš dalies parodys rinkimai.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCIS CAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laisraštis tvarko REDAKCINE KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

HHH ir Baltijos valstybės

Prezidentinių rinkimų aki-vaizdoje žiūrėti siemai ne tiek partijų vardo, kiek žmonių — kiek jie yra nepriklausomi nuo užkulisinių jėgų; kiek jų veikloje reiškiasi pastovus supratimas apie laisvę žmonėms bei tautoms apskritai ir Lietuvai specialiai, kiek jie yra supratę Amerikos interesą.

Tuo atžvilgiu atkreipiame akis į Congressional Record Nr. 146 (rugšėjo 10), kuriame yra John M. Ashbrook, Ohio resp., kalba apie H. H. Humphrey politinius praeities pareiškimus. Kalbėtojas pastebėjo, kad H.H. H. praeities pareiškimų fone savotiškos prasmės gauna dabartiniai pareiškimai tokiais klausimais kaip Čekoslovakijos invazija.

Koks buvo tas Humphrey pareiškimas? Jis buvo seniai. Tai 1945 metai, kada, anot kongresmano, "Rusija rijo rytinę Europą". To meto Humphrey, "senasis Hubert", kalbėjo, kad esą mes neturime leistas aliarmuojami nesutarimų su Rusija; esą "dešiniausių" vyriausybės atstatymas yra didesnė grėsmė nei komunizmas; esą Rusija bus užtikrintai taikinga ir bendradarbiaujanti, sudarius tarptautinę organizaciją, pakankamai tvirtą taikai garantuoti. Tai padarysianti kolektyvinio saugumo programa, kaip tai pasiūlyta Dumbarton Oaks (1944), steigiant Saugumo Tarybą.

Humphrey priminė, kad Rusija turi savo "norų ir reikalų", ir jų patenkinimas nėra negalimas. Ir tai gali duoti saugią ir pastovią Rusiją.

Koki tie Rusijos "norai ir reikalai"? Aš sakčiau — aiškino Humphrey — kad mes turime turėti mintyje, ko Rusija nori ir yra reikalinga. Aš tai išreiškčiau tokio būdu:

— Pasienio valstybės, kurios būtų draugiškos Sovietų

Sajungai, turėtų turėti vyriausybės, kurios nebūtų antisovietinės jėgos agentai. Išėjimas į Viduržemio jūrą. Jos sienų su Lenkija bei Rumunija pataisyti. Baltijos valstybių įjungimas į Sovietų Sąjungą.

Toki tie Rusijos "norai", kurie nėra, Humphrey supratimu, nepatenkinami.

Kongresmanas Ashbrook sako, kad anas nelemtas 1945 pareiškimas rodo "senąjį Hubertą". Ir, tai sakydamas, klausia: kam buvo tas pareiškimas naudingas? Atsako: tikriausiai ne Amerikai; tikriausiai ne pavergtų Baltijos ir rytų Europos valstybių žmonėms.

Ar tai būdas — klausia Ashbrook — santykiams su Sovietais tvarkyti? Atsako: Humphrey siūlė, kad Jungtinės Valstybės pridėtų savo antspaudą Sovietų agresiniam apetitam rytų Europoje.

Tai buvo 1945. Tais pat metais, kai Jaltos konferencijoje susitiko Rooseveltas, Stalinas ir Churchillis. Kai dabartinėm dienom valstybės sekretorius Rusk ir valstybės sekretoriaus pavaduotojas Harrimanas aiškina, kad Jaltos konferencijoje prezidentas Rooseveltas nesidalino įtakų sferom su Sovietais, o priešingai — reikalavo apsisprendimo teisės Stalino jau užimtiems kraštams, tai išėitų, kad Humphrey tuo pat metu buvo daug palankesnis Sovietam nei Rooseveltas, nes pasisakė ne už apsisprendimo teisę, bet už Sovietų apetitų patenkinimą net iki Viduržemio jūros.

Reikia spėti, kad Humphrey dabar taip negalvoja. Jis priklauso prie tų, kuriuose nusistatymai kaitaliojasi. Priklauso prie tų, kurie kalba patraukliai, elegantiškai, kovingai. Ar jis kalba, ką pats galvoja, ar kiti už jį galvoja — kas žino.

Laisvinimo kova ir politinės perspektyvos

Vliko pirmininko dr. K. Valiūno kalba, pasakyta PLB seime rugpiūčio 30 Statler Hilton viešbutyje New Yorke

Nuo to laiko, kai antrojo pasaulinio karo audrai siaučiant, Lietuva tapo Sovietų Rusijos agresijos auka, jau praėjo beveik trys dešimtys metų.

Per tą laiką žmonijos istorijoj įvyko radikalių pakitimų.

Didžiosios Vakarų kolonijinės imperijos subyrėjo, ir taip gimė visa eilė naujų valstybių, daugumoje spalvotuose kontinentuose. Komunistiniai Rytai neteko savo ankstesnio Maskvos diriguojamo monopolinio charakterio. Vakaruose politinės minties evoliucija beveik sunaikino Atlanto pakto efektingumą. Su antruoju Vatikano susirinkimu gimęs ekumeninis sąjūdis neabejotinai daro įtakos ir į grynai politinę galvoseną ir tarptautinių įvykių plėtrą.

Tai tik labai apibendrinti žmonijos dabarties istorijos bruožai, kuriu negalime ignoruoti plėsdami pavergtos Lietuvos klausimą ir mūsų uždavi-

nus politinės realybės akivaizdoje.

Lietuvos tarptautinė padėtis per tą laiką anų plataus masto istorinių įvykių liko lyg ir nepaliesta.

Užsitęsusi Lietuvos okupacija, nežūrint minėtų istorinių pakitimų, visai lietuvių tautai uždėda nepaneigiamą pareigą daryti visa, kad ji vėl atgautų nepriklausomybę.

Toji pareiga nėra kiek nemažėja dėl to, kad okupacijos laikas užsitęsė, kad išėivija veiklia sveltimoji aplinka, ar kad jaunoji karta gyvenimo realybės yra atitolinta nuo nepriklausomos Lietuvos tikrovės. Ji negali mažėti jau vien dėl to, kad esame lietuvių tautos dalimi, tautos, kuri ir istorijos eigoje ir geografinėje erdvėje yra

etnis vienetas, kovojęs dėl savo nepriklausomybės ir tautinės individualybės, o mes esame neišskiriami to vieneto nariai.

Bandymas iš savo tautos pasitraukti yra ėjimas prieš žmogaus prigimtį, žalojantis jo individualybę.

Turėdami mintyje besikeičiančias žmonijos istorijos sąlygas ir nekintamas mūsų pareigas savo tautai, bandysime čia giliau pažvelgti į minėtų pasikeitimų esmę bei jų poveikį Lietuvos laisvės siekimų realizavimui, o taip pat ir į mūsų uždavinius bei jų vykdymo metodus dabartinėje lemtingoje istorijos sankryžoje.

Pažinkime tarptautinius įvykius

Netenka įrodinėti, kad mūsų darbo sėkmingumo pagrindas iš vienos pusės yra gilus tarptautinių įvykių plėtros pažinimas, teisingas jos įtakos Lietuvos bylai įvertinimas, o iš antros pusės — optimalinis mūsų jėgų ir resursų laisvės kovai panaudojimas.

Kodėl nesuderinama?

Sekdami dabartinę tarptautinių įvykių raidą, kartais stebimės, kodėl jų linkmė, vingiai ir išvados ne retu atveju sunkiai bėra suderinami su įprastine galvoseną ir išviršiniais, gilesnės įžvalgos nepersiviestais faktais.

Taip yra todėl, kad tarptautinių santykių sfera yra veikiamą daugybės įtakų, interesų, istorinių palikimų, psichologinių faktorių ir ne retu atveju iracionalinių, sunkiai suvokiamų reiškinų. Tai ypatingai ryškiai, stebint ūzeuropinių, o ypač Tolimųjų Rytų įvykių raidą.

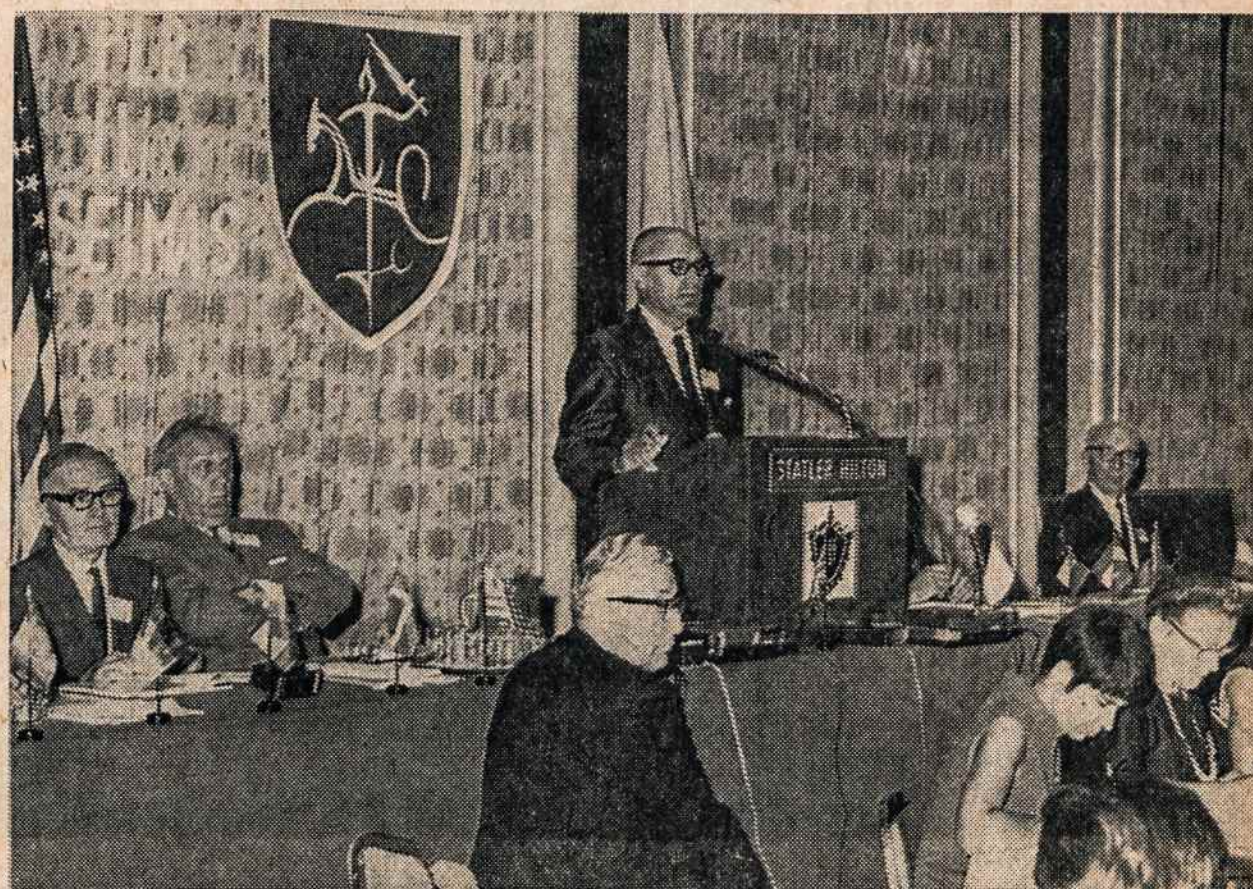
Kinijos chaosas

Siandien ne vienas, turbūt, ieškome atsakymo, kodėl šių dienų Kinija išgyvena tokias socialines konvulsijas ir kodėl, nežūrint visuotinio chaoso ir komunistinės santvarkos sugriuvimo, nebėra jokių ženklų, rodančių antikomunistinio, demokratinio sąjūdžio bent užuomazga. Ten kovos eina tik tarp įvairių komunizmo atmainų pasekėjų, ir atrodo, lyg niekas Kinijoje jau nebežinotų, kad

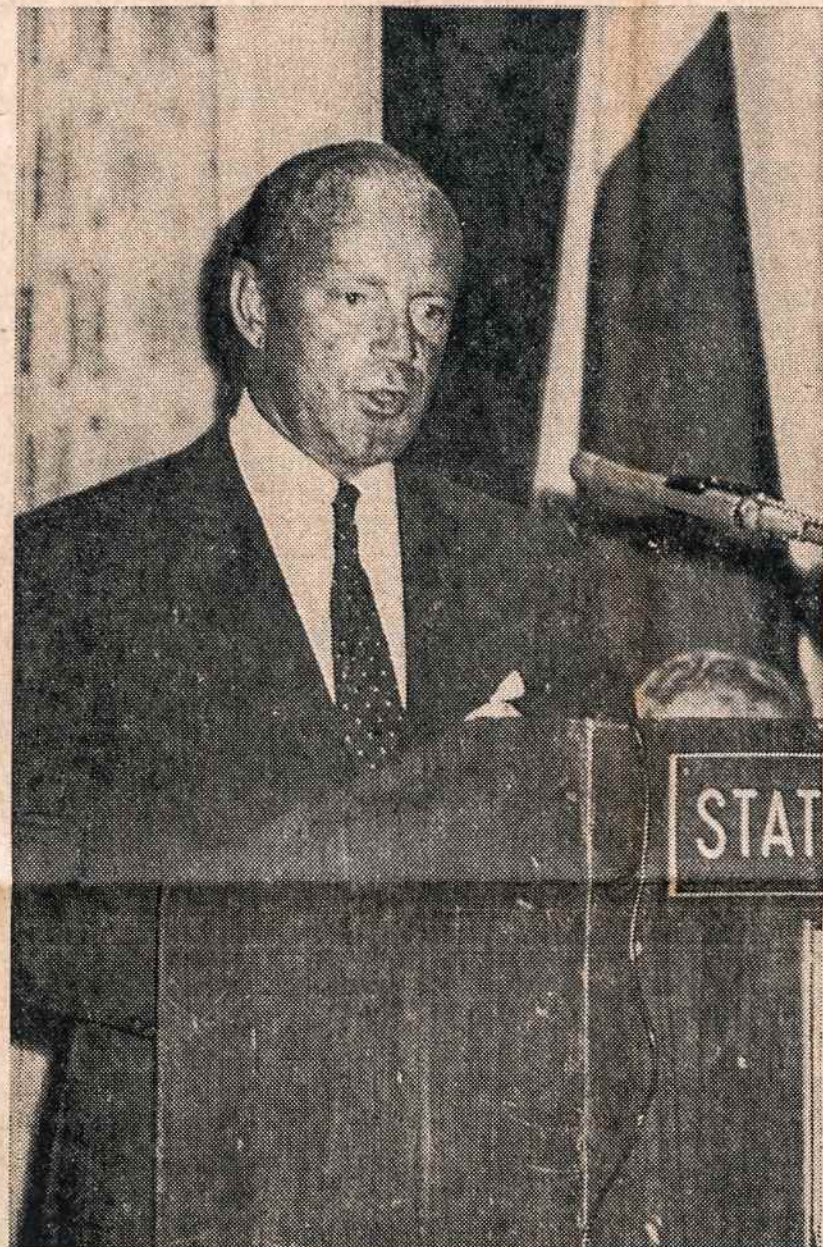
miu balsu aiškina, kaip įsidrėkė ranką.

Namuose su kava ir užkandžiais jų laukia senoji Balkienė. Ji tuoj pat imasi tvartstyti Domino žaidžą. Helmutas nori jai padėti, bet kai pamato, jog piūvis siekia iki kaulo, jam vėl pasidaro bloga. Motina pasunčia jį į vaistinę parnešti jodo.

(Bus daugiau)



Kalba dr. Petras Lukoševičius, PLB seimo prezidento pirmininkas. Už stalo iš k. į d. vicepirmininkai: V. Venckus iš Venecuelos, A. Rinkūnas iš Kanados, už dr. P. Lukoševičiaus — S. Narušis iš Australijos.



Dr. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, skaito paskaitą PLB seime rugpiūčio 30 d. Statler Hilton viešbutyje.

PETRAS DOMINAS IŠPLAUKĖ
I DIDŽIUOSIUS VANDENIS

J. L.

Petras Dominas — inteligentiškiausias Europos plėšikas

(7)

Hario Volkswagenas šį kartą rieda pilnutėlais. Pats savininkas sėdi už vairo. Salia jo — gerai nusiteikęs Dominas. Ant užpakalinės sėdynės patogiai įsitaisęs Helmutas su moterimis — savo seserimi Betty Rusiene ir sužieduotine Lucija Cicheckyte.

Kam tos moterys? Aišku, kad jos čia niekam nereikalingos. Bet tegu sau nors iš tolo pajaučia žygio įtampą arba, kaip kareiviai sako, parako kvapą. Namie palikus laukti iš "išvykos" grįžtančių mylimų vyrų, minutes jom pavirstančios valandomis. Lengviau, esą, matyti pačiom visus pavojus, negu kęsti nežinią.

Įvažiuojęs į miestą, automobilis sustoja ramioje gatvelėje. Iš jo išlipa Dominas su Helmutu ir ima žvalgytis "savo" firmos mašinos. Ir šį kartą laimė jiem palanki. Iš tolo pastebi prie šaligatvio prisiglaudusį Opel Rekord. Laužtuvu išplėšia langą, vikriai įlipa vidun, trumpu sujungimu užveda motorą

ir nuvažiuoja. Pakeliui Dominas pasako Helmutui, kad šį kartą jis susitvarkys vienas. Helmutas, pasirošęs startuoti, telaukia prie vairo.

Mašina sustoja prie brangenybių parduotuvės. Iš jos išlipa Dominas, prisitartina prie vitrinės ir galvoja: svarbu vienu smūgiu pramušti stiklę tokio dydžio skylę, kad būtų įmanoma skubiai iškraustyti visą prekylangį. Vienas du — žaibo greitumu ištraukia iš po skverno sunkiasvorį plaktuką, ir trys — sukauptęs visas jėgas smogia. Kokia nelaimė! Kūjelis, sutikęs tik labai menką pasipriešinimą, krinta į vitriną ir paskui save įtraukia pusiausvyros netekusį Dominą. Instinktyviai griebdamasis už ko nors užsikabinti, visu svoriu atsiremia į suskaldytą stiklą ir persipiauna ranką. Geliantis skausmas sminga į širdį. Praeiviai nustebe žiūrė, nesuprasdami, kas atsitiko. Tuo tarpu Dominas skubiai renka lange išdėstytus papuošalus ir kemša į palto kišenę. Staiga jis išsitiesia, panteiros šuoliu peršoka skersai gatvę, krinta į atidarytą automobilį, kuris tuoj pat pajuda iš vietos ir, žmonėms dar nespėjus susivokti kas įvyko, dingsta už kampo. Ant grindinio palieka stambūs kraujo lašai.

Nors Dominas visiškai ramus, bet Helmutas mato, kad jo ranka smarkiai kraujuoja.

Raudonas skystis blizga ant kairiojo palto skverno. Už poros skersgatvių jis sustabdo mašiną. Išsitraukia nosinę ir bando užrišti sužeistą Domino ranką. Jam pasidaro bloga, kai pajunta ant savo pirštų lipnų kraują. Dominas galvos nepameta.

— Pranyk su savo mašina, — griežtai įsako. — Ranką są pats užsirišiu. Dumk pas Harį. Manė iš čia su savo automobiliu pasiimsite.

Vado įsakymą Helmutas vykdo be žodžių. Jis palieka Opel Rekord netoli tos vietos, kur laukia su savo Volkswagenu Haris ir pėsčias nueina likusių atstumą. Vos tik prisitartina, moterys išsigandusios klausia:

— Kas tau, kad toks išbalėš? Kur Dominas? — Bet jis negali ištartti nė žodžio ir susmunka ant sėdynės šalia Hario. Sunerimios Betty ir Lucija neduoda jam ramybės:

— Sakyk, pagaliau, kas atsitiko? — Helmutas vos gali paaiškinti broliui, kur jis turi važiuoti.

Kai Volkswageno prožektoriai apšviečia tą vietą, kur Helmutas paliko Dominą, mašinoje sėdį keleiviai išvysta jį stovintį prie namo sienos su perrišta ranka. Per nosinę sunkias kraujas. Mašinai stabtelėjus, jis vikriai smunka į ją ir sėdasi pas moteris, lyg nieko nebūtų atsitikę. Važiuojant ra-

tinės krypties bandymus, šio mums taip svetingo krašto politinės minties plėtrą — tai turėsime apypilnį vaizdą, kokioje netikrumo ir baime persunktoje situacijoje mes turime pasirinkti efektingiausias priemones ir kelius, kurie priartintų Lietuvos nepriklausomybės statymo momentą.

Jei objektyvi politinė realybė yra beveik nepasiekiamą mūsų veiklos įtakai, tai mažų mažiausiai mes ją turime gerai pažinti ir, kaip minėta, blaiviai įvertinti, kad savo pastangas nukreiptume ten, kur jos būtų efektingiausios ir daugiausiai padėtų Lietuvos laisvės klausimą suaktualinti.

Nuo mūsų valios priklauso antrasis Lietuvos laisvės kovos aspektas,

kurį galime pavadinti subjektyvine politine realybe, nes mes — laisvajame pasaulyje atsiradusi lietuvių tautos dalis — galime ir privalome atlikti savo šventą pareigą tėvynei — dirbti ir aukotis jos išsilavinimo momentui priartinti

Todėl šia proga norėčiau pažvelgti, kokioje padėtyje šiuo atžvilgiu mes esame, ir gal numatyti pagrindines gaires, kurių laikydami turėtume ateityje veikti.

Pirmiausia reikia pabrėžti, kad

lietuvių tautos didžioji dalis, likusi pavergtėje tėvyneje, yra perdėm patriotiška, ištikima didiesiems laisvės idealam, atlieka savo tautines pareigas garbingai ir yra verta visiško mūsų pasitikėjimo.

Išsigimėlių, aklai tarnaujančių okupantų interesam, skaičius yra nežymus, gi didžioji lietuvių dauguma daro visa, kas esamos sąlygose įmanoma, kad Lietuva ir jos kultūra iškiltų į pirmaujančių Vakarų Europos tautų eiles. Išgyvenusi nepriklausomybės laikotarpį, ji niekuomet neišsižadės laisvės ilgesio, nes niekas negali ištrinti iš žmogaus prigimties laisvės troškimo ir nepriklausomos valstybės siekimo. Tik nepriklausoma tauta gali išskleisti savo kūrybines galias.

Ši pastaroji aplinkybė ypač pabrėžtina, nes, žinodami pavergtos tautos tvirtą nusistatymą,

mes turime dar labiau įsipaiegoti atlikti Lietuvos laisvės uždavinius, kurių pavergtieji mūsų broliai ir sesers atlikti negali. Štai kame yra mūsų pastangų prasmė ir misijos šventumas!

(Bus daugiau)

— Balfas kitais metais švęs savo veiklos 25 metų jubiliejų. Kadangi ši šalpos organizacija pirmiausia buvo įregistruota Ilinois valstijoje, tad ir jubiliejinis Balfos seimas įvyks Chicagoje.

Telkime visas jėgas tautinei kultūrai ugdyti

(tąsa iš pereinamo nr.)

Kultūros kongresai

Reikšmingi mūsų kultūrinio gyvenimo įvykiai yra kas penkeri šešeri metai ruošiami JV ir Kanados lietuvių kultūros kongresai. Nors kai kas abejingai žiūri į tuos kongresus, pavadina juos farsais, veikėjų mugėmis, o, išėję iš pusiausvyros, viešai spaudoje nesigėdi juos vadindami ekshibicionizmo šventėmis...

Tenka labai apgaleistauti, kad abejų paskutiniųjų kongresų išvakarėse nuotaikos buvo susidrumsciusios. Čia nesiruošiu ką nors kaltinti, nes kaltės būtų ir rengėjų pusėje, ir jos kritikų tarpe. Neišvengta tam tikrų nesklaidumų kongrese organizacinėje dalyje, bet tai pamoka ateičiai. Mano giliu įsitikinimu, kultūros kongresai ruošiami ir ateityje, tik reiktų apsibrėžti mažesniu sekcijų skaičiumi.

Būtų gera, jei ir kitų sričių kultūros darbininkai (mokslininkai, rašytojai, dailininkai, muzikai, spaudos žmonės, sportininkai) pasektų mokytojų pavyzdžiu ir bent kasmet susirinktų rūpimų klausimų apšvarstyti. Tada kultūros kongresui jau būtų patiekti konkretūs atliktinų darbų planai. Siau-resnio pobūdžio kultūros kongresai galėtų būti ruošiami ir kituose kraštuose.

Mokslas

Mūsų mokslo žmonės yra susisipietę Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijoje ir Lituanistikos Institute. Nemaža jaunųjų mokslininkų dalis dar tebestovi nuošalyje. Būtina suregistruoti visų mokslo sričių mokslininkus ir įtraukti juos į bendrą darbą. Antrajame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime kėliau reikalaujama, kad Lietuvių Kat. Mokslo Akademija ir Lituanistikos Institutas susijungtų, ir iš abejų mokslo įstaigų būtų įkurta Laisvojo Pasaulio Lietuvių Mokslų Akademija su įvairiais skyriais bei poskyriais. Tik gerai susiorganizavusi tokia akademija apjungtų laisvajame pasaulyje gyvenančius mokslininkus, o jos atskiri skyriai būtų kompetetingi svarstyti įvairių mokslo sričių aktualius klausimus. Mokslų Akademija galėtų paruošti ir išleisti (pati ar kuri nors leidykla) mums reikalingus mokslo veikalus, ypač iš lituanistikos srities.

Dar turime gyvųjų tarpe gražų būti gerų liuanistų, kurie, atpalaiduoti nuo kitų darbų, dar galėtų duoti brandžių savo specialybės darbų. Jei nebūtų įmanoma to padaryti, tai jiems užsakytini darbai. Kadangi sovietų okupuotoje Lietuvoje mūsų praeities faktai iškraipomi, pirmoje eilėje būtina išleisti plačią kelių tomų Lietuvos istoriją (jos leidimą jau organizuoja Lietuvių Enciklopedijos leidykla) ir siauresnę Lietuvos istoriją angliškai ar kitomis kalbomis. Romoje gyvenę lietuviai istorikai jau yra paruošę Lietuvos istorijos šaltinių tomą, tereikalinga finansinė pagalba.

Jaunimui, pasirodusiam studijuoti lituanistiką (kalbą, literatūrą, istoriją), išrūpintinos stipendijos. Jos duotinos baigusiems kolegijoms ir siekiantiems daktaro laipsnio.

Literatūra

Mūsų rašytojai, kad ir nelengvosė sąlygose, nerodo pavargimo žymių. Į vyresniosios kartos rašytojų būrį gražiai įsijungė visa eilė talentingų jauniosios ar vidurinės kartos kūrėjų. Mūsų grožinė literatūra kasmet praturtėja naujais kūriniais. Knygos, palyginti, gana greitai išperkamoms. Rašytojams skiriama tiek premijų, kiek jų neturėta net nepriklausomajame Lietuvoje. Kai kada susidarė net sunkumų premijai paskirti, nes atsiųstų kūrinių lygis ne visada yra pakankamai aukštas.

Prof. J. Puzino pranešimas PLB seime rugpiūčio 30

Literatūros sektoriuje atlikti šie darbai: 1. Labai svarbu išlaikyti mūsų rašytojų palikimą ateičiai: rinkti jų rankraščius, korespondenciją, užfiksuoti jų gyvą žodį juostelėse ar plokštelėse, paruošti filmus iš rašytojų gyvenimo. Medžiaga telktina Pasaulio Lietuvių Archyve ir Lietuvių Foto Archyve. 2. Remtini mūsų didieji rašytojai, kad jie galėtų atsieti tik kūrybos darbui. 3. Paruoštinai akademinio lygio lietuvių literatūros istorija, nes Lietuvoje išleistoje daug kas nutylėta ir savaip nušviesta. 4. Paruoštinai tremties bei išėvijios lietuvių literatūros apžvalga.

Dailė

Mūsų dailės gyvenimas yra gyvas, gana gausus ir jaunųjų dailininkų prieaugliu. Turime dailininkų, kurie yra gavę ir tarptautinį pripažinimą. Tenka apgaleistauti, kad mūsų dailininkai nesutelpa vienoje organizacijoje ir negali suruošti visų mūsų dailininkų apžvalginį parodų, kurios galėtų būti kilnojamos ir nugabenamos į didesnes lietuvių kolonijas.

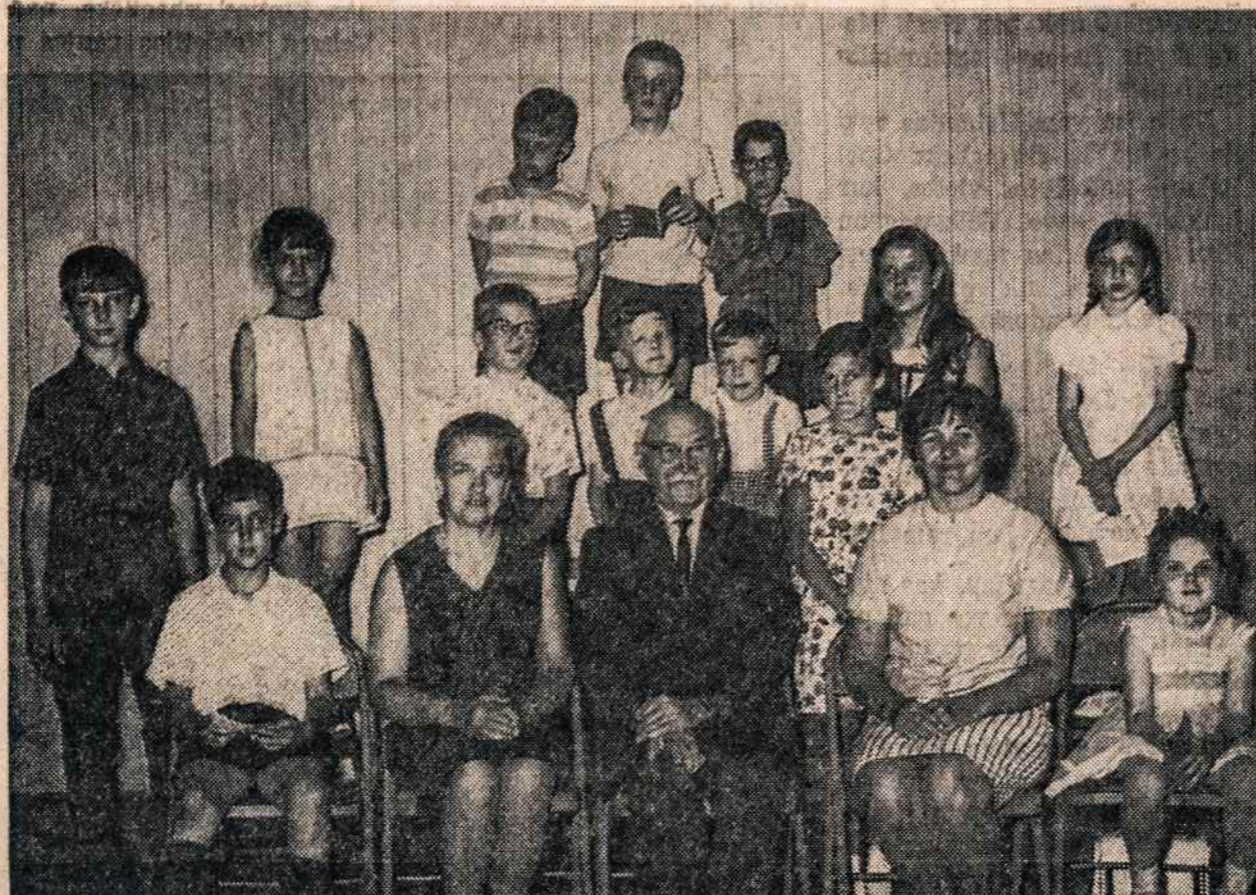
Artimiausioje ateityje atliktini šie darbai: 1. Paruoštinai monografija apie lietuvių tautodailę anglų ar kitomis kalbomis. 2. Paruoštinai apžvalginis mūsų išėvijios dailės veikalas. 3. Išleistinis atskirų dailininkų monografijos, bent jų kūrybos reprodukcijų aplankai. 4. Išleistina angliškai M. K. Čiurlionio monografija. 5. Paruoštinai filmų iš mūsų dailininkų gyvenimo bei jų kūrybos.

Muzika

Muzikos srityje ir paskutiniuoju metu daug padaryta: sukurti simfonijų, kantatų, net parašyta operų ir t.t. Muzikologijos srityje pasiekta nuostabių rezultatų. Prof. J. Žilėvičiaus vardo Muzikologijos archyvas paskutiniaisiais metais pasipildė nepaprastai vertinga medžiaga. Archyvui tvarkyti reikalinga finansinė parama. Mūsų muzikai bei kompozitoriai turėtų susiorganizuoti į lietuvių muzikų bei kompozitorių draugiją, kuri rūpintųsi gaidų leidimu, chorvedžių ruošimu ir metrašcio leidimu, kur būtų skelbiama medžiaga iš lietuvių muzikos istorijos. Išleistinas K. V. Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis" klavyras.

Teatras

Turime gerų teatrinių vienetų, bet jų veikla dažniausiai ribojasi sava kolonija. Suorganizuotinas repertuarinis teatras, kuris aptarnautų ir kitas lietuvių kolonijas ne tik JAV, bet ir kituose kraštuose. Labai praverstų vaikų teatras. Išleistina plati Lietuvos teatro istorija.



Maironio šeštadieninės mokyklos Brooklynė mokiniai — Tautos Fondo nauji rėmėjai. Iš k. į d. I eilėje: Rytis Vilgailis, E. Ruzgienė mokytoja, J. Makauskis — T. F. įgaliotinis, L. Milukienė — Tėvų komiteto pirmininkė, Jolita Gudaitytė; II-e eilėje — Algis Oslapas, Rasa Vilgalytė, Linas Alinskās, Linas Vebeliūnas, Stasys Birutis, Aura Oslapaitė, Gina Simonaitytė, Rūta Kisieliūtė; III-e eilėje — Justas Vilgailis, Rimas Alinskās ir Darius Budrys.



Prof. Jonas Puzinas

Spauda

Spauda — išskirtinės reikšmės veiksnys. Be spaudos nebūtų įmanomas kultūrinis ar politinis darbas. Svarbus spaudos vaidmuo ir įpareigoja ją laikyti objektyvum, vengti lėkštumo, pikto asmeninės polemikos. Spauda yra mūsų kultūrinio lygio atvaizdas. Laikraščiu turime daug, gal net per daug.

Pageidautina, kad bent kurie su sijungtų. Verčiau mažiau, bet gerų laikraščių. Būtų labai gera, jei Lietuvių Journalistų Sąjunga bent retkarčiais sukviestų mūsų spaudos žmones, ypač redaktorius, įvairioms spaudos problemoms apšvarstyti. Paruoštinai ir išleistina plati monografija apie tremties bei išėvijios spaudą.

Istorinės ir archyvinės medžiagos telkimas

Tai neatididiotino skubotumo darbas, kurio turėtų imtis Pasaulio Lietuvių Archyvas. Būtina surinkti ir sutelkti vienon ar saugomu sumetimais net keliose vietose svarbesnius lietuvių kultūrinio, bendruomeninio ir politinio gyvenimo dokumentus, periodikos kompleksus, kiek galint visus tremtyje ir išėvijioje pasirodžiusius leidinius, rankraščius, muziejinę medžiagą ir t.t. Delsti nebegalima, nes mirus mūsų mokslo, literatūros, dailės, muzikos žmonėms, politikos bei visuomenės veikėjams, labai dažnai jų kruopščiai rinkta ir saugota

medžiaga, archyvai ir bibliotekos išsidalinama, kartais net visiškai žūsta. Dingsta senųjų išėvių organizacijų protokolų knygos, vėliavos ir kitokia medžiaga. Štai keletas pavyzdžių. 1943 mirus kun. A. Milukui, Philadelphiaje dingo labai vertingas "Zvaigždės" žurnalo archyvas ir rinktinė biblioteka. 1952 dr. J. Šaulio biblioteką, jo asmeninį ir net kai kurių Lietuvos pasiuntinybių archyvus nupirko Pensilvanijos universiteto biblioteka Philadelphiaje. 1953 rašytojo ir diplomato Jurgio Savickio biblioteka bei archyvas Prancūzijoje išvežtas į šiuokšlynus. Nemaža istoriko ir diplomato Petro Klimo biblioteka Paryžiuje išpardavinėta. Labai vertingas buvusio Lietuvos valstybės prezidento A. Smetonos archyvas yra atsidūręs privačiose rankose. Visokia lituanistinė medžiaga koncentruotina Pasaulio Lietuvių Archyve, o dublikatai perduotini kitoms lietuvių įstaigoms, kuriose jau yra sutelkta nemaža lituanistinės medžiagos. Pasaulio Lietuvių Archyvas turėtų susirūpinti ir mikrofilmavimu senų lietuviškų laikraščių, žurnalų ir kitokių leidinių, kurie dėl blogo popieriaus naudojami lūžta ir byra. Pati Kultūros Taryba yra numikrofilmavusi sovietų ir načių okupacijų metuėjusių pagrindinę spaudą.

Tai tiek konkrečių darbų,

kuruos turėtume atlikti ar bent pradėti iki kito PLB seimo. Nauja Kultūros Taryba ir PLB valdyba galės dar kartą šiuos sūlymus persvarstyti ir nustatyti atliktinų darbų eilę. Jei bent pusė šio plano bus įgyvendinta, laikysime dideliu laimėjimu.

Remkime išliekamas vertes darbus, kurie praturtintų bendrąjį lietuvių tautos kultūrinį lobyną. Nesitenkime darbų kiekybe, bet jų aukšta kokybe.

Stumkime šalin asmenines ambicijas, telkimės darban visų nuosirdumu, tautine ištikimybė ir atsakomybe!

Lietuvos pasiuntinybės žinios

Baltijos valstybių diplomatų pasitarimas buvo rugsėjo 5 Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone. Pasitarimą sukvietė Lietuvos atstovas J. Kajeckas. Pasiuntinybė aptarta aktualieji reikalai.

J. Kajeckas dėkoja visiems, kurie pareiškė užuojautą jo ligos metu.

J. Kajeckas vienas arba su žmona dalyvavo visoje eilėje priėmimų: rugpiūčio 15 Vokietijos ambasadoriaus išleistuvių priėmimo, Liberijos, Ivory Coast ir Singapūro priėmimuose jų tautinių švenčių progai, rugsėjo 12 dalyvavo Amerikos Organizacijos Tarybos (OAS) surengtame priėmimo Barbadose ministeriui pirmininkui pagerbti.

Didžiausias Lietuvių kalbos žodynas

Šį pavasarį buvo baigtas leisti kol kas didžiausias lietuvių rašomosios kalbos žodynas. Tai profesorius Maxo Niedermanno (Basel-Neuchattel, Šveicarija), Alfredo Senno (Kaunas-Philadelphia) ir Antano Salio (Kaunas-Vilnius-Philadelphia) apie 45 metų darbo vaisius — Lietuvių Rašomosios Kalbos Žodynas, Lietuviškai vokiška dalis, penki tomai, iš viso 3316 puslapių, išleistas Carl Winter U-niversitaets Verlag, Heidelberg, Vokietijoje. Tik vienas prof. Alfredas Sennas, pradėjęs tą darbą nuo pat pradžios, apie 1923 metus (taršis dėl jo dar su prof. Kaziu Būga), tesėjo užsimojimą iki galo. Prof. F. F. Brenderis (irgi šveicaras, kaip ir prof. Sennas) mirė 1938, leidžiant žodyno antrąjį tomą. Prof. Niedermannas, kurs rankraščius nuo pat pradžios galutinai redagavo Šveicarijoje, mirė 1954, trečiąjį tomą beleidžiant. Prof. A. Salys įsijungė į tą darbą po prof. Brenderio mirties, nuo antrojo tomo

499-to puslapio ir, tik kurį laiką karo sukludytas, su prof. Sennu baigė darbą iki galo.

Šis žodynas dabar yra iš viso didžiausias lietuvių kalbos žodyno rinkinys, kol Vilniuje leidžiamasis didysis žodynas tebėra vos įpusėtis leisti. Lietuviški žodžiai šiame žodyne pateikti su kirčiu bei priegaidės nurodymais ir išversti į vokiečių kalbą. Žodynas plačiai atveria duris į lietuvių kalbą visiems mokantiems vokiškai. Žodyną galima gauti leidykloje. Kaina apie 400 DM (apie 100 dol.). Pirmas žodyno sąsiuvinis (64 psl.) buvo išleistas 1926 metais. Įskaitant karo meto pertrauką, leidimas truko 42 metus.

Kitas didelis lietuvių-vokiečių kalbos žodynas pradėtas leisti dabar. Jau išėjo vienas tomas (775 psl.), o bus iš viso trys tomai, kurie numatomi išleisti 1969 ir 1970. Leidžiamas irgi Vokietijoje, Goettingene, Wardenhoeck und Rupprecht Verlag. Leidimas vyksta daug greitesniu tempu, kadangi rankraščių galutinai parengtas, iš tikrųjų baigtas 1944, dar nepasibaigus Antrajam pasauliniam karui. Tai Aleksandro Kuršaičio Litauisch-Deutsche Woerterbuch — Thesaurus Linguae Lituanicae, kurį autorius rengė irgi apie 30 metų, nuo Pirmojo pasaulinio karo pradžios. Darbą baigęs, A. Kuršaitis netrukus (1945) mirė. Rankraštis liko šeimoje. Sūnus Arnimas Kuršaitis pagaliau surado galimybę tą tėvo palikimą išspausdinti, atsisakęs nuo finansinės palikimo dalies — honoraro, kurio normaliai turėtų būti apie 100,000 DM (apie 25,000 dolerių). Taip tęsiamas Kuršaičių šeimos tradicija. Šio žodyno autorius buvo Fridricho Kuršaičio brolio sūnus. Fridrichas Kuršaitis buvo praėjusiam šimtmečiuje išleisčių vokiečių-lietuvių ir lietuvių-vokiečių kalbų žodynų autorius. (Elta)

Atsiūsta paminėti

Danguolė Sadūnaitė — TU ESI MANO ŽEMĖ. 46 psl. Išleido Juozas Kapočius. Kaina 1.50 dol. Autorė — žinoma jauniosios kartos poetė.



Iškilioji lietuvių — Dalia Orentaitė, išrinkta PLB seimo iškilmingo banketo metu. Jai ant galvos uždedamas gintaro vainikas.

PIRMASIS JAV IR KANADOS TEATRO FESTIVALIS

Teatro festivalis yra pirmas atsitikimas išėvijios teatro istorijoje. Jis įvyks Chicagoje, Jaunimo centre, lapkričio 27, 28, 29, 30 ir gruodžio 1.

Gruodžio 1 vakarą ruošiamas iškilmingas žymiųjų scenos žmonių pagerbimas ir teatro festivalio užbaigos banketas, kuriame bus įteikti lietuviškieji "oskarai" geriausiai suvaidinusiame teatrui, geriausiai aktorei ir geriausiai aktoriumi. Jury komisija bus sudaryta iš pačių žymiųjų mūsų bendruomenės asmenybių.

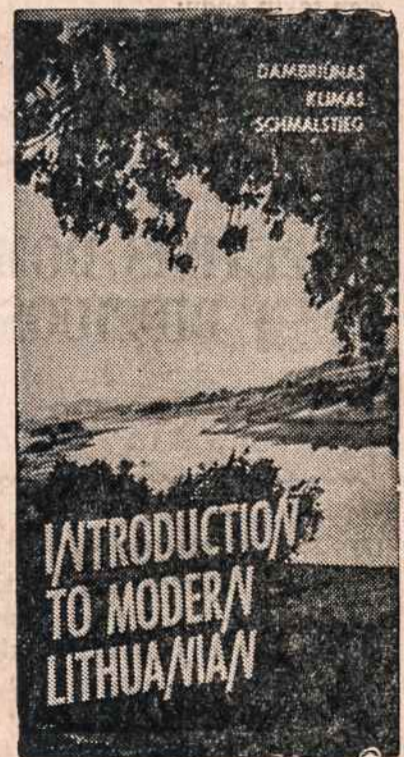
I teatro festivalį organizuoja JAV LB kultūros fondas. Tačiau kultūros fondas, būdamas institucija, bet ne organizacija, neturi pakankamai žmonių praversti paruošiamiesiems darbam. Todėl kultūros fondo valdyba kreipėsi į Chicago Dainavos ansamblio vadovybę, kviesdama lietuviškon talkon. Dainavos ansamblis sutiko prisidėti visu nuosirdumu. Rugpiūčio 12 AL Tarybos patalpose įvyko bendras kultūros fondo ir Dainavos ansamblio valdybų posėdis, kuriame buvo plačiai išsikalbėta teatro festivalio klausimais ir sudarytas festivaliui paruošti komitetas.

Komiteto sudėtis: Anatolijus Kairys (pirm.), A. Alčiauskas, dail. J. Daugvila, V. Jasinevičius, L. Juškaitis, A. Kareiva, D. Kučėnienė, M. Peteraitienė, J. Paštukas, A. Smilga ir J. Slajus (nariai).

ATSIŪSTA PAMINėti

Algirdas Martin Budreckis — THE LITHUANIAN NATIONAL REVOLT OF 1941. 147 psl. Išleido Lietuvių Enciklopedijos Leidykla. Irišta į kietus viršelius. Kaina 4 dol. Autorius, naudodamasis spausdinta ir nespausdinta medžiaga bei gyvų liudininkų patyrimais, pateikia objektyvią 1941 metų lietuvių sukilimo studiją anglų kalba.

Kazimieras Barėnas — AT-SITIKTINIAI SUSITIKIMAI Apsakymai iš lietuvių gyvenimo svetur. 216 psl. Išleista Londone, autoriaus lėšomis. Autorius mum pažįstamas iš novelių rinkinių "Giedra visad grįžta" ir "Karališka diena". Vertėjas ir literatūrinis leidinių redaktorius. Knygoje 14 apsakymų. Tiražas 400 egzempliorių. Kaina 2.50 dol.



Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ir nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklynne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS

910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

VALDAS ADAMKUS NORI APVALYTI CHICAGĄ

Jis yra respublikonų partijos kandidatu į Chicagos miesto Sanitary District patikėtinius

Chicagoje šio rudens rinkimuose yra ir vienas lietuvis — Valdas Voldemaras Adamkus-Adamkavičius, kuris kandidatuoja į Chicagos miesto sanitarinio distrikto viršininko vietą. Šioje vietoje kadaise sėkmingai reikėsi A. Oliš, palikęs visiem gerą įspūdį ir įrodęs, kad lietuviai moka tvarkytis su didelio miesto sanitariniais reikalais. A. Oliš išmintos pėdos, jo paliktas geras vardas ir paskatino V. Adamkų kandidatuoti į sanitarinio viršininko vietą.



Valdas Adamkus

Kampanija eina
Kampanija jau eina visu amerikonišku stiliumi: sudaryti komitetai, kurie remia jo kandidatūrą. Vieni rūpinasi sutelkti pinigų, kiti rūpinasi propaganda. Jau buvo ir pirminiai rinkimai. Dabar belieka rinkimai lapkričio 5.

Specialus komitetas
Specialių šiai kandidatūrai remti komitetą sudaro: dr. Gabrieliūs Gedvila — pirmininkas, veiklos koordinatorius, Povilas Žumbakis — koordinatorius lėšų telkimui, Janina Grybauskienė — moterų sekcijos koordinatorė, Vytautas Dudėnas — kontrolės vedėjas, Juozas Šlajus — spaudos koordinatorius.

Numatyti parengimai
Ivairūs parengimai turi du tikslus: jie garsina ir populiarina V. Adamkaus vardą, be to, telkia lėšas. Norima surinkti 35,000 dol., kuriuos panaudos rinkiminei propagandai.

Štai rugpiučio 4 Bučo sode buvo gegužinė — piknikas. Atsilankė apie 1,000 žmonių. Gegužinės iniciatoriai buvo Balys Brazdžionis ir Marija Petraitienė.

Rugpiučio 30 — buvo tarptautinė diena — europietiško futbolo rungtynės tarp Chicago Mustangs ir San Diego komandų. Tarptautinės dienos

koordinatorių buvo Algirdas Visockis.

Rugsėjo 15 buvo pirmasis banketas Jaunimo centre. Banketo tikslas — lėšų telkimas. Banketo koordinatorė — Alicija Rugytė.

Rugsėjo 29 rengiama golfo diena ir banketas. Golfo pradžia 8 v. prieš piet, koteilčiai 5:30, vakarienė 6:30 v. Po vakarienės — šokiai. Rengia Chicago Lietuvos Golfo klubas. Golfą žais vien tik lietuviai. Golfo diena ir banketui sudaromas garbės komitetas.

Rugsėjo mėnesį dar numatyta iškilmingas koteilių parengimas arba sponorių vaišės. Parengimui vadovauja Kazimieras Oksas.

Spalio 20 banketas šv. Antano parapijos salėje Cicero.

V. Adamkus reikišias Šviesos Santaros sąjūdyje, yra dabartinis Federacijos centro valdybos pirmininkas, aktyviai veikia sportininkuose, organizavo sportininkų keliones į P. Ameriką, Australiją, Chicagoje įsteigė sporto klubą Grandį ir akademikų sporto klubą Lituaniką. Yra gimęs 1926 lapkričio 3 Kaune, civilinę inžineriją baigė Illinois Institute of Technology 1960. Dabar tvarko Tabor Farm, Sodus, Mich.

na V. Adamkaus vardą, be to, telkia lėšas. Norima surinkti 35,000 dol., kuriuos panaudos rinkiminei propagandai.

Štai rugpiučio 4 Bučo sode buvo gegužinė — piknikas. Atsilankė apie 1,000 žmonių. Gegužinės iniciatoriai buvo Balys Brazdžionis ir Marija Petraitienė.

Rugpiučio 30 — buvo tarptautinė diena — europietiško futbolo rungtynės tarp Chicago Mustangs ir San Diego komandų. Tarptautinės dienos

Turkas prašosi lietuviškon mokyklon

Kanados prekybinis balansas
per šiu metų pirmuosius 7 mėnesius padidėjo tris kartus, lyginant jį su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Atskaičius importuotų gaminių išlaidas, gaunamas 640,700,000 dol. perteklius. Pernai eksportas importą viršijo tik 209,900,000 dol.

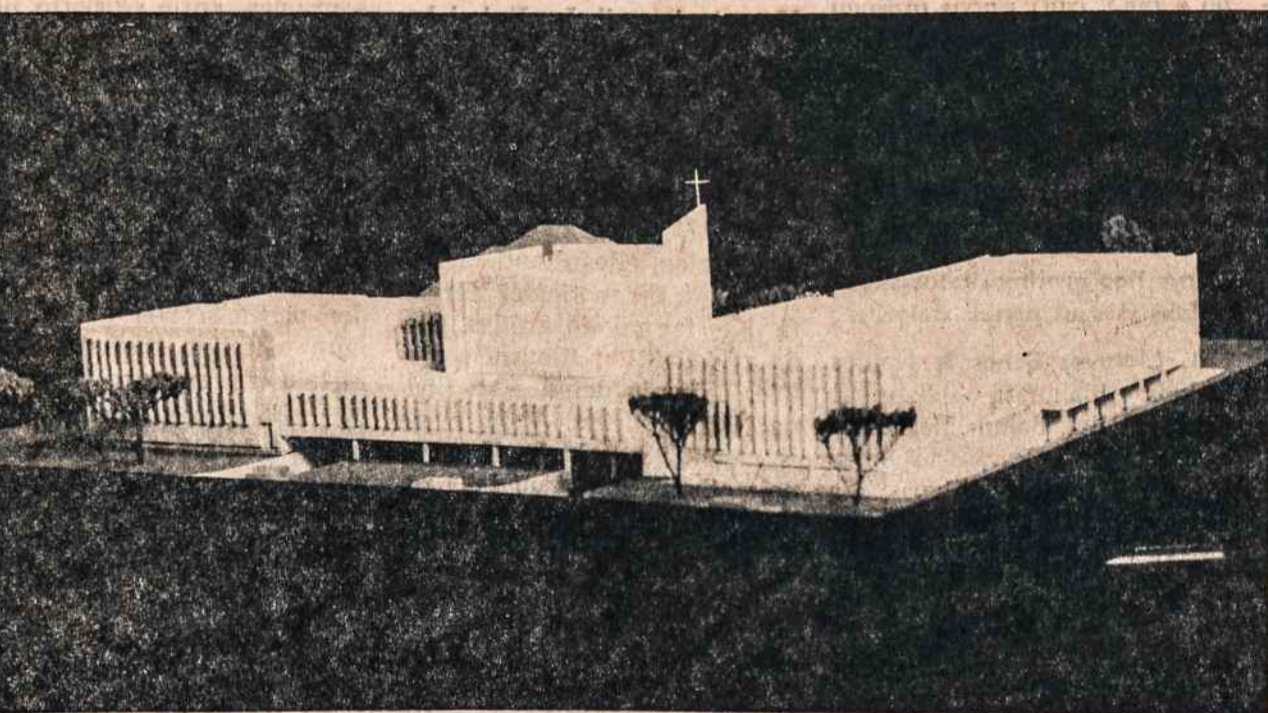
Triukšmingos demonstracijos
Chicagoje demokratų konvencijos proga išgąsdino ir kitas organizacijas. Anksčiau Chicagoje pramatytas savo konvencijas į kitus miestus iškėlė psichologų ir Amerikos sociologų sąjungos.

Į Castelnuovo saleziečių gimnazijos direktorių kreipėsi Vokietijos atsidūręs turkas, prašydamas, kad ten priimtų mokyti vyriausiąjį jo sūnų. Mat, jis su keturiais vaikais, prieš penkerius metus likusias be motinos, teisingai susirūpinęs: turėdamas dirbti kiaurą dieną, negalįs savo vaikams duoti reikiamo išauklėjimo; vokiškas "Kinderheim" brangus, ir ne visi gali ten patekti; išgirdęs apie lietuvišką mokyklą su bendrabučiu Italijoje, čia ir kreipiasi.

Mum tai pirmas toks atvejas — turkas kreipiasi į lietuvišką mokyklą! O kažin ar lietuviai taip vertina savo mokyklas? Ir stengiasi jas palaikyti?!

Tėvui buvo paaiškinta, kad saleziečių mokykla norinti lietuvių kilmės vaikus atgaivinti lietuviškojo dvasioj — juos padaryti lietuviais; gi jam, turkui, gal ir nepravartu, kad... iš turkiuko išaugtų lietuvius! Jei jis Vokietijoje nerasiąs turkiškos mokyklos, tai galįs kreiptis į vieną ar kitą iš vietinių saleziečių mokyklų.

Pr. Gavėnas



Kultūros židinio pradinio plano modelis, darytas archit. Adolfo Tyliaus. Planuojama salė, liuanistinės mokyklos patalpos, organizacijoms kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, vienuolynai. Šis planų modelis bus toliau vystomas ir tobulinamas, tiek viduj, tiek išorėj. Nuotr. R. Kisteliūsis

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINIŲ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinys tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius) į:

- Garbės fondatorius (\$1000)
- Fundatorius (\$100)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Rėmėjus (mažesnę auką)

Pasižadu iš viso paukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS

Zip Code

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)



Mokytojų studijų savaitę atidarant garbės prezidiume sėdi iš k. į d. L. Eimantas, kun. J. Staškevičius, J. Tamulis, S. Jonynienė, kalba JAV LB pirm. Br. Nalins, J. Kavaliūnas — švietimo Tarybos pirm., A. Masionis, sesuo Perpetua, sesuo Ignė, St. Rudys. Nuotr. K. Sragausko

MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS REZOLIUCIJOS

1. Kreipti ypatingą dėmesį į vaikų darželių steigimą prie žemesniųjų liuanistinių mokyklų, nes iš ten ateina prieauglis liuanistinėm mokyklom.

2. Skatinti tėvus, kad šeimoje būtų vartojama tik lietuvių kalba ir kad tėvai būtų aktyvūs liuanistinių mokyklų talkininkai mokymo ir lietuviško ugdymo darbe.

3. Raginti liuanistinių mokyklų mokinių tėvus, kad įsigytų pagalbinę liuanistinio mokyimo priemones: plokšteles, magnetofono juostas, vaikų literatūros leidinius, vaikų laikraščius; kad užprenumeruotų "Eglutę".

4. Prašyti tėvus, kad atostogų metu leistų savo vaikus į li-

šiaurės Amerikos lietuvių mokytojų antrosios studijų savaitės, įvykusios 1968 rugpiučio 18-25 Dainavoje REZOLIUCIJOS

tuviškas stovyklas.

5. Moraliai remti ir vertinti tuos lietuvius klebonus — kunigus bei seseles vienuoles, kurie pozityviai prisideda prie lietuviško švietimo.

6. Prašyti lietuviškų parapijų klebonus, kad lietuviai vaikai galėtų atlikti pirmąją komunią lietuvių kalba. Tėvai privalėtų pasirūpinti, kad jų vaikai melstųsi lietuviškai.

7. Prašyti Lietuvos Bendruomenės valdybas, kad padėtų liuanistinėm mokyklom ekono-

miškai išsilaikyti, paliekant mokymo ir auklėjimo darbą mokyklų vadovybėm.

8. Visos Lietuvos Bendruomenėi priklausiančios liuanistinės mokyklos laikosi švietimo tarybos nustatytos sistemos, programų, darbo ir tvarkos nuostatų.

9. Dėti pastangų, kad liuanistinės mokyklos turėtų lietuviškų knygų knygynėlius.

10. Prašyti švietimo vadovybę pagaminti liuanistinėm mokyklom vaizdinių priemonių, kad mokytojai galėtų jų įsigyti.

11. Prašyti švietimo tarybą kreiptis į tėvų komitetus ir Lietuvos Bendruomenės valdybas, kad mokytojų atlyginimas derintųsi su daugumos liuanistinių mokyklų atlyginimų normomis.

12. Per tėvų komitetus ir Lietuvos Bendruomenės valdybas nuteikti tėvus, kad neliktų nė vieno lietuvių vaiko, kuris nelankytų liuanistinės mokyklos.

13. Mokytojai sveikina švietimo tarybą, besirūpinančią išleisti trūkstantus vadovėlius.

14. Ruošti trečiąją studijų savaitę ateinančiais metais Dainavoje, kviečiant į ją mokinių tėvus su vaikais. Pageidaujama, kad ji būtų surengta vieną savaitę anksčiau.

Nauja jėga liet. jėzuitų tarpe

Brolis Virgilijus Kaulius, S.J., rugpiučio mėn. baigė broliam skirtas studijas ir įsijungė į lietuvių jėzuitų darbą Chicagoje. Tai jaunas, energingas, Lietuvoj gimęs, bet augęs ir vidurinius mokslus ėjęs Kanadoje, jaunuolis, pasiryžęs pašvęsti savo gyvenimą Kristaus tarnybai lietuvių tarpe. Baigęs gimnaziją (High School) Vancouver, B.C., kur dabar gyvena jo tėvai, įstojo į naująją Milford, Ohio jėzuitų namuose, studijuojančio inžineriją ir kitus technikos mokslus Ohio mechanikos institute, Cincinnati mieste, įgydamas statybos techniko diplomą (Certificate of Technology in Plant Engineering). Jis tikisi, kad įgytomis technikos ir statybos inžinerijos žiniomis galės daug prisidėti prie tėvų jėzuitų planuojamos Jaunimo centro praplėtimo statybos, kuri prasidės šį rudenį.

PHILADELPHIA, PA.
Philadelphijos šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje rugsėjo 7 susitokė Lietuvos vyčių veikėjai: Diana Mary Beletsky iš Philadelphia ir Edward Adam Daniels iš Worcesterio, Mass. Situokė ir mišias aukojo kun. A. Neverauskas. Solo giedojo A. Siaučiuėnė.

Vestuvių vaišės buvo viešbutyje. Vaišėm vadovavo Juozas Drumstas iš Worcesterio. Invokaciją sukalbėjo kun. K. Batutis.

Vestuvių puota buvo lyg koks vyčių seimas. Čia svečių buvo iš Pensilvanijos, New Jersey, New Yorko, Massachusetts. Abu jaunieji yra veiklūs vyčiai, veikia ir savo kuopose ir centro valdybose. A. Daniels dabar yra centro valdyboje ritualo reikalams.

Baigiant puotą, maldą sukalbėjo kun. A. Nugent.

Sugrįžę iš povestuvinės kelionės, jaunavedžiai apsigyvens Worcester, Mass. Šių eilučių autorius jiem linki kuo geriausios laimės.

F.V.

WORCESTER, MASS.

Prel. K. Vasio pagerbimas
Spalio 13, 5 val. vak., Aušros Vartų parapijos salėje Worcesterio lietuvių organizacijų taryba rengia prel. K. Vasio, jo 80 metų amžiaus sukakties progą, pagerbimą. Prel. K. Vasys, 39 metus išbuvęs Aušros Vartų parapijos klebonu, yra nusipelnęs savo parapijai ir Worcesterio, taip pat ir Amerikos lietuvių visuomenei. Visuomenė kviečiama kuo gausiau pagerbime dalyvauti ir iš anksto įsigyti pietų bilietus, kuriuos galima gauti pas M. Watkins, A. Miner ir pas visus Aušros Vartų parapijos draugijų pirmininkus.

Kun. A. Jankausko pagerbimas
Rugsėjo 22, 6 val. vak., Aušros Vartų parapijos salėje vyčiai ir kitos organizacijos rengia pagerbimą kun. A. Jankauskui, kuris praeitą pavasarį iš Aušros Vartų parapijos buvo paskirtas Atholio lietuvių parapijos klebonu.

Tautos šventės minėjimas
Rugsėjo 22, 3 val. Maironio parke LB apylinkės valdyba rengia tautos šventės minėjimą su paskaita ir menine dalimi. Lietuviškoji visuomenė kviečiama minėjime gausiai dalyvauti.

Nekaltai Prad. Marijos kongregacijos jubiliejus
Rugsėjo 29 Nekaltai Pradėtosios Marijos kongregacijos šv. Kazimiero parapijos seselių rėmėjų skyrus rengia vienuolijos aukšnio jubiliejaus minėjimą. 10 val. Sv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingas pamaldas aukos parapijos klebonas kun. J. Jutkevičius, pamokslą sakys rėmėjų gildos centro valdybos pirm. prel. P. Juras.

Per pamaldas giedos Nek. Prad. Marijos kongregacijos seserys. 1 val. — pietūs Maironio parke. Pietų bilietai gaunami pas M. Watkins, J. Miliauskienę ir Sv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Visi kviečiami dalyvauti iškilmėse ir pietuose.

Nekaltai Pradėtosios Marijos

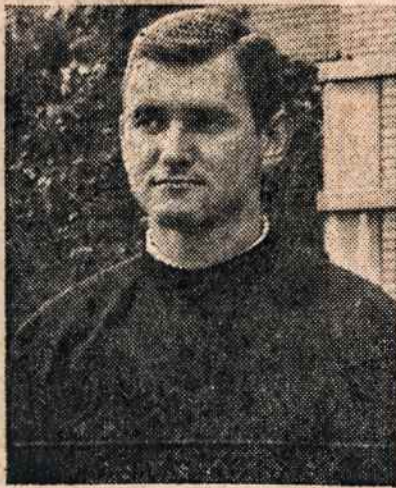
kongregaciją įsteigė arkivyskupas Jurgis Matulaitis prieš 50 metų. Nepriklausomoje Lietuvoje kongregacija buvo plačiai išvysčiusi savo kultūrinę veiklą. Bolševikų okupacija paralyžavo vienuolių veikimą, bet Nekaltai Prad. Marijos seserys Amerikoje įkūrė savo filiją. Savo darbais jos yra žinomos visiem Amerikos lietuviams. Ypatingai pasižymėjo mergaičių vasaros stovyklų organizavimu. Siemet mergaičių stovykla buvo jubiliejinė — 25-oji.

Lietuvių Klubas išdalijo stipendijas

Lietuvių Piliečių Klubas kasmet skiria savo narių gabesniem vaikam stipendijas. Rugpiučio 27 buvo surengtas iškilmingas stipendijų įteikimas. Iškilmėse dalyvavo klubo pirmininkas Ch. Tagminas, pravedęs vakafo programą, stipendijų komitetas, kun. J. Jutkevičius, kun. Borekas, V. Pigaga, stipendiatai, jų tėvai ir artimieji.

Iškilmės pradėtos invokacija, kurią atkalbėjo kun. J. Jutkevičius. Jis pasakė ir pagrindinę kalbą. Po jo kalbėjo Aušros Vartų parapijos vikaras kun. Borekas, Massachusetts senatorius V. Pigaga. Visi kalbėjusieji pabrėžė mokslo svarbą. Kun. J. Jutkevičius pabrėžė reikimą išlikti lietuviams ir neužmiršti lietuviškų reikalų. Po vaišių komiteto pirm. Ch. Karalius su V. Pigaga įteikė stipendijas.

Stipendijas gavo šie vidurinės mokyklos (high school) mokiniai: Zuzana Janielūnaitė — 200 dol., Barbora Godekaitė — 150, Richardas Puris — 100, D. Antonas — 50, Steven Kvederis — 50. Kolegijų studentai: R. Simitis — 500, M. Blozis — 200, E. Parulis — 200, Irena Adomaitytė — 100, Jonė Kabisaitytė — 100, G. Seškevičius — 100, Elena Benderytė — 75, J. Stanley — 75, Robertas Stanley — 75, Eglė Pauliukonytė — 75. Iš viso stipendijom paskirta — 2,150 dol. Pr.



Virgilijus Kaulius, S.J.



Balzeko kultūros muziejuje vasarą svečiai iš New Yorko. Iš k. į d. A. Ruzgas iš Woodhaveno, Stanley Balzekas, Philip Skabeikis iš Richmond Hill, Vytautas Radzivanas iš Richmond Hill, Robert Novak iš Bronx. Nuotr. J. Kasakačio

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORK
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schlei-
fer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-
289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekma-
dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9
FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika
VI 5-6332 ir Romas Kezys TW
4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Vil-
lage, N.Y. 11379.

Talkos kariai

Niekas dar pasaulyje nieko
nerado taip, kaip kad norėtų.

Gali atsistoti, kad nuėmę nuo
kitų, našta uždės tau, bet dėl to
nemurmėk. Jei reikia kartais
atlikti darbą ir tu tai gali, ne-
sirūpink tais, kurie turėjo jį at-
likti, bet neatliko. Atlik geriau
viską pats.

Tokie darbininkai, kurie pri-
būna ten, kur trūksta jėgos
kam nors atlikti, ką kiti paliko
nepadaryti, yra tikrieji talkos ka-
riai, daug geresni negu visas
pulkas nepatenkintųjų.

O. Swett Marden

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Danijos didmeistris Bent Larsen,
rugsėjo 4 d. davė simulantą Bosto-
ne, pasiekė 100% laimėjimą — 25:0!

Lietuviai puikiai pasirodė Illinois
atvirose Chicagoje, kuriose dalyva-
vo 164 sachmatininkai. Tautvaišas
pasidalijo pirmą vietą su kitais še-
šiais, visi pakrovė po 6-1 tš. Taut-
vaišas dvi partijas sušė lygiom,
vieną jų su Wisconsin čempionu
Martz. Malonu pabrėžti, kad 3 lie-
tuviai sukorė po 5 taškus: Jankaus-
kas, Ramas ir Jaunuolis Jasaitis.

Tautvaišo Martz partija. Martz
yra augštai įvertintas meistras, ku-
rio "ratingas" veikia "Senior-Master".
Martz lošė baltais. Partija priimto
valdovės gambo.

1. PQ4 — PQ4
2. PQB4 — PXP
3. PK4 — PK4!
4. NKB3 — PXP
5. BXP — BN5ch2
6. BQ2 — BxBch
7. QNXB — NQB3
8. 0-0 — NB3
9. PK5 — NN5
10. PKR3 — NR3
11. NN3 — NB4
12. BN5! — BQ2
13. BxN — BxB
14. KNXP! — NK2
15. NxB — NxB
16. QK2 — 0-0
17. QN5 — RN16
18. QRQ1 — QK2
19. KRK — PQR3
20. QB4 — KRQB
21. PKB4 — QN5!

Sūtikta lygiom.

Paaikškinimai Povilo Tautvaišo:

1. Vadovėliai rekomenduoja 3...
PQB4 4. PQ5 NKB3 5. NQB3 PKR
6. BXP ir baltieji persvaroj. 2. Sau-
giausia, nes reikia nukeisti arba už-
daryti baltųjų juodaplaukių riki, kad
žirgas KN galėtų ielti į lošimą. 3.
Juodieji laikinai gina d. pėstininką
ir palaiko spaudimą į "e" pėstinin-
ką. 12. PKN4 dabar netiktų, nes
NR5 sektų. 4. Jei QNXB, tai juodieji
suprastintų lošimą 14... BxN 15.
NxB QxQ 16. KRxQ RQ 17. RxB
KxR ir juodieji turėtų geriau. 5. Šis
paprastas, bet nelengvai matomas
ėjimas turi puikų efektą: baltųjų
puolimas iš karto netenka visos jė-
gos. 6. Vėl paprastas apsigynimas:
baltųjų valdovė bus atmeta su tem-
pais. 7. Dabar persvara pakrypstą
juodųjų naudai. Nukeitus valdovės,
juodieji persvaroj dėl kabančiųjų
pėstininkų pas baltuosius. Prieš akis
dar buvo sunkus 7-tas ratas, todėl
juodieji sutiko su pasiūlytom lygiom.

Kas norėtų skelbtis Darbininke
prašomas skambinti:
Glenmore 2 2923

H. W. FEMALE

WAITRESSES steady full time day
or night 7-4 4-12:30 — Union Shop
good tipping. Work near home May-
flower Coffee Shop South Broadway
& Lyons Place, White Plains, N.Y.
Call 914-761-3380 — ask for Mr.
Carter.

GENERAL FACTORY HELP (20)
Work near home — Good starting
salary. Some experience preferred.
Braun Crystal Manufacturing Co.
64-20 Admiral Ave. Middle Village,
Queens. Apply in person ask for Mr.
Bob Solot.

EXP. OPERATORS
as Samplemaker & Duplicators
Steady work, nice working condi-
tions. Air conditioned RAYMODES
INC. 135 Madison Avenue. Apply in
person.

SEAMSTRESS experienced only
in all phases of machine and/or
hand finishing. Salary based on
experience and quality.
Syracuse, N.Y.
Phone (315) 437-2925

EXPERIENCED OPERATORS
ON DRESSES
Section Work. Full Time
and Exp. Pressers
Fringe Benefits. Paid Holidays
Good starting salary.
CARLAND MFG CORP.
8 North Main St. Monroe, N.Y.
(50 miles N.Y.C.)
Call 914-783-2511

DISPLAY

SHANNON FLORISTS
Perotta Bros. Props. Florist, Nur-
sery — Retail - Wholesale specializ-
ing in all Floral Designs, Weddings,
Communion, Confirmation and Fun-
erals. Opp. Green Wood Cemetery,
3380 Fort Hamilton Parkway. Call
for free delivery.

HUNTING LANE REST HOME

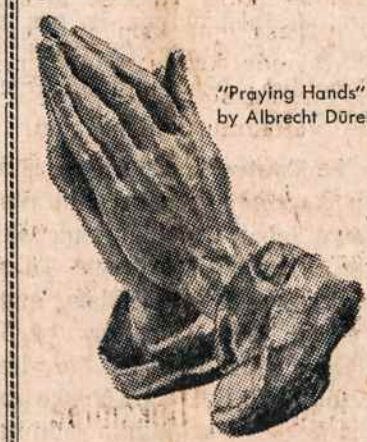
EAST HAMPTON
Convalescents, and Elderly Guests
Residential area, 1/2 block to Main
Street and Village. Private and
Semi-Private rooms with bath —
24 hour supervision. Owned and
operated by Mary Immaculate R.N.
(516) 324-4250

VINNY & GENE GASKET SERVICE

Refrigerator Doors Our Specialty
Call 259-9593

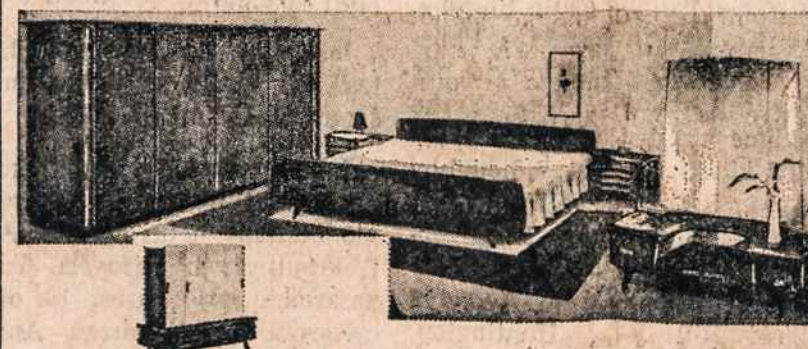
FAITH

Universal šermininėje
laidotuvės yra tikėjimo
paliudijimas.



universal
FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbellis, Dir.
PL 3-5300

MEISTERIŠKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA



Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet
kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų
miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400
(Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių)

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

CUSTOM FLOORS
BY LISA
CARPET LINOLEUM
INLAID and TILE
CALL 24 HOURS
CALL 835-7559

MAIDSTONE MARINA,
3 MI HARBOR
E. Hampton, (516) EA 4-1650
Silver Sea Horse Restaurant, pool,
mail port, Hertz cars, showers, laun-
derette, gift shop, supplies. Places of
worship within the area. Reservations
— 516 324-2650.

METS Auto Tops Truck and Auto
seat covers, convertible tops, truck
tarpsaulis, boat covers, boat seats
& cushions. Low rates, free pickup
and delivery. Insurance estimates.
Ask for Cliff 993-3676 — 2515 3rd
Avenue, Bronx (near 138th Street)

FAMA PAINTERS
INSIDE and OUTSIDE
All work done at reasonable rates
We guarantee all our work
1151 Rogers Avenue, Brooklyn
Call 2878199

THE TOWNHOUSE — 860 Arnold
Ave. Point Pleasant, N.J. A new
resident hotel for those over 65.
Maid service & 3 meals daily (201)
899-0575, or write: 3601 Herberts-
ville Rd. Point Pleasant, N.J.

NELPA CONSTRUCTION COMPANY

We do everything in the construc-
tion field all work done at reason-
able rates — All work guaranteed
1394 Fulton Street, Brooklyn, N.Y.
Call 857-4300

ANTHONY'S HAIR STYLIST Professional
work at reasonable costs.
Shampoo and Set \$2.75, Regularly
\$15, Permanent wave only \$8.50 —
655 Amsterdam Ave. (bet. 91 & 92
Sts.) New York City. For appoint-
ment tel. SC 4-4348

H. W. MALE

BUS MECHANICS

With Diesel Experience
HELPERS & CLEANERS
FULL TIME
FULL BENEFITS
Apply at
INTER-CITY
TRANSPORTATION CO.

730 MADISON AVE.
PATERSON, N.J.
No Phone Calls

Marine Engineers U.S. COAST GUARD LIC.

3rd Asst. Engineer
PERMANENT POSITION
STEAM RESEARCH VESSEL
TEL (COLLECT) PORT CAPTAIN
(617) 548-1400

EXP DONUT BAKER
Part or Full Time — Steady nice
working conditions, fringe benefits
DUNKIN DONUTS 120 East Sun-
rise Highway Valley Stream (516)
VA 5-2530.

DISPLAY

BERNARD PHOTOGRAPHERS —
Weddings, Babies, Portraits, Legal.
Natural color or black & white;
passport & license photo while you
wait. No deposit required. Good pho-
tography at reasonable prices! — 9
Railroad Ave. Babylon, L.I. (516)
MO 9-7109.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą,
dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa-
siųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratešti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus
tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Auksa, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laik-
rodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA USELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DĖMESIO

dovanų siuntėjams į LIETUVĄ, Latviją, Estiją etc.

Mes džiaugiamės galėdami pranešti, kad sparčiai padidė-
jus klientų skaičiui ir veiklai mums pasisekė pasiekti
tokių pagerinimų:

1. Pagreitinti užsakytų dovanų pristatymą.
2. Suprastinti Vnešposyltorg'o užsakymų vykdymo procedūrą.
3. Padidinti Vnešposyltorg'o krautuvių ir sandėlių skai-
čių visoje U.S.S.R.
4. Padidinti visokių prekių pasirinkimą — drabužių, me-
džiagų, avalynės ir t.t.
5. Sudaryti naują sistemą patvirtinimui, kad užsakymai
įvykdyti. Pasek pavyzdžiu tūkstančių mūsų klientų,
kurie patyrė, kad dovana per PODAROGIFTS, INC.
yra geriau negu:

- A. Siuntinio siuntimas iš čia
(jokio mūto užsakymams per Podarogifts);
- B. Money order arba banko perlaida
(negalioja specialiose Vnešposyltorg'o krautuose);
- C. Jokių kitų primokėjimų
(Vnešposyltorg moka mums komisiją).

APLANKYKIT MŪSŲ PARODINĘ SALĘ NEW YORKE

Siųskite savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, Inc.

(Vieninteli dovanų atstovai JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street)
New York, N.Y. 10003
Tel. 212-228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 WA 5-3455
arba į bet kurių jų skyrių

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45th Street, New York, N.Y. 10036
Tel.: 212 CI 5-7905
arba į bet kurių jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019
Tel.: 212 581-6590 581-7729

arba į bet kurių jų skyrių



Roma Krapovicki, 15 metų iš Richmond Hill preliminariniuose "Miss Ameri-
can Teen-Ager" rinkimuose Palisades Amusement Park, N.J., laimėjo pir-
mą vietą. Ji dabar lanko aukšt. mokyklą ir baigusi nori studijuoti peda-
gogiką ir būti mokytoja.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuose geriausios dešros
Kelionė ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užėikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijske: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuošlynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Skautų tėvų komiteto susirinkimas šaukiamas šį šeštadienį, rugsėjo 21 d., 12 val. Apreiški-mo parapijos mokyklos salėje.

Regina Žymantaitė vadovauja New Yorko "Humphrey Girls" komitetui. Ji kviečia ir kitas jaunas lietuvaites nuo 18 iki 21 metų prisidėti prie šio komiteto. Mergaitės bus fotografuojamos ir dedamos į New Yorko spaudą. Norinčios įsijungti į komitetą, skambina R. Žymantaitė: YU 8-2930.

New Yorko ir New Jersey aplinkinių dantų gydytojų draugija, prisimindama prieš 3 metus mirusią dr. Vandą Košienę, Brooklyno pranciškonų vienuolyno koplyčioje užprašė už jos sielą šv. mišias. Visi velionės pažįstami kviečiami dalyvauti pamaldose rugsėjo 29, sekmadienį, 10 val. ryto.

New Yorko Liet. vyrų choras naują darbo sezoną pradeda rugsėjo 22, sekmadienį, 7 val. vak. Lietuvių Atletų Klubo salėje. Nauji choristai kviečiami papildinti šio choro gretas. Neleiskime lietuviškos dainos garsam nutilti didžiajame New Yorke. Jaunimas maloniai kviečiamas pasekti jaunąjį Vyt. Radzivaną, kuris jau ištisi metai kelias valandas savaitėje pavšvenčia šiam chorui.

Aušrelė Toliūnaitė iš New Yorko persikėlė į Bostoną, Mass., kur gavo piešimo mokytojos darbą.

Great Necko Lietuvių Bendruomenės apylinkė rengia gegužinę — pikniką rugsėjo 22, sekmadienį, Kings Point parke, Area 7. Įvažiavimas iš Red Brook Road. Maistu ir gėrimais pasirūpina patys dalyviai. Įėjimas nemokamas. Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti. — Apylinkės valdyba.

New Yorko valstijos mokesčių departamentui padarius sutartį su "American News" bendrove, New Yorko v-binės loterijos bilietus bus galima įsigyti laikraščiu parduotuvėse. Tokių parduotuvių New Yorke yra virš 500, o iš jų apie 200 — požeminių traukinių stotyse. Tikimasi, kad tokiu būdu ateinančiais metais bus parduota bent 6 milijonai bilietų daugiau negu pereiniais metais ir surinkta papildomai 3 milijonai dolerių daugiau švietimo reikalui.

Parduodamas gražus, didelis, mūrinis namas Highland Boulevard, arti višimo tėvų pranciškonų vienuolyno — Kultūros židinio — Jaunimo centro. Kaina prieinama. Skambinti dienos metu: 758-4010.

Laikrodininkas specialistas, lietuvis, išmokęs šio amato Šveicarijoje, taiso įvairių rūšių ir firmų laikrodžius. Darbas atliekamas naujaisiais metodais ir pačiom naujaisiomis priemonėmis. Sureguliuojamas veltui. Pasiteiraukit prieš perkdami naujus ir apsaugokit nuo nesąžiningų pardavėjų. Adresas: John Pašukonio knygnas, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. (Woodhaven Blvd. stotis). Darbo val. nuo 9 ryto iki 6 v.v. Tel. HI 1-7747.

Darbininko metinis rengimas įvyks spalio 19 St. Matthews salėje, 58-15 Catalpa Ave., Ridgewood, N.Y. Tam koncertui iš Toronto, Kanados, atvyksta jaunimo choras, kurį sudaro 32 jaunuolės ir 30 jaunuolių. Kas galėtų priimti vieną ar daugiau jaunųjų choristų nakvynei, maloniai prašomi paskambinti T. Petruui Baniūnui, telef. GL 2-2923. Darbininko administracija už pagalbą iš anksto dėkoja.

LB Patersono apylinkės pastangomis į Lietuvų Fondo nariu su 200 dol. įnašu buvo įrašytas prieš 5 metus miręs kun. Vytautas Demikis. Su 100 dol. įnašu Lietuvų Fondo nariais pasidarė Titas Dūda iš Elizabetho apylinkės ir Mykolas ir Kotryna Graudžiai iš Newarko apylinkės. Pr. Kupinskas savo įnašus Lietuvų Fonde pakėlė iki 800 dol.

ALT s-gos Elizabetho skyrius rugsėjo 21, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Laisvės salėje rengia Tautos šventės minėjimą. Kalbės Lietuvių Laisvės komiteto narys dr. Br. Nemickas. Meninę programą atliks solistės. Po minėjimo vakarienė ir šokiai.

LB Elizabetho apylinkė spalio 26, sekmadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Laisvės salėje Elizabetho rengia kaukių balį.

New Jersey Ramovėnai lapkričio 23, šeštadienį, 7:30 val. vak. rengia 50 metų nuo Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktuvių minėjimą su akademinė programa ir iškilminga vakariene. Akademinėje programos dalyje dalyvavimas laisvas ir nemokamas. Joje visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Lapkričio 24, sekmadienį, už žuvusius Lietuvos karius, šaulius ir partizanus bus atlaikytos iškilmingos pamaldos šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje Elizabeth ir šv. Trejybės parapijos bažnyčioje Newark.

Tradicinė Lietuvių diena, ruošiamą Lietuvų Bendruomenės New Jersey apygardos, 1969 metais įvyks birželio 15, sekmadienį, Royal Gardens parke, Rahway, N. J. Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

PADĖKA

Netekusi savo brangaus vyro ir muzikos globėjo inž. Leono Šušio, tariau nuoširdų ačiū visiems, kurie atėjo man į pagalbą ir padėjo eiti pirmus skausmingus žingsnius gyvenime be jo.

Kennebunkporte — nuoširdus ačiū poniai Adai Ustjanaukieni ir p.p. Vasyliūnui, padėjusiam man išgyventi pirmas baisias valandas; visiem vasarotojams už pareiktą užuojautą ir lankymą koplyčioje; tėvui Jonui Dyburui, O.F.M., už gražius atsisveikinimo žodžius prie karsto ir už rožančiaus sukalbėjimą; Bibber laidotuvių namam už didelę moralinę paramą.

Dėkoju Darbininko redakcijai už spaudos talkininkavimą,

ypač Pauliui Jurkui ir Leonardui Zitkevičiui.

Parvažiavus man iš Kennebunkporto su a.a. Leono karstu į Newarką, dėkoju visiems, kurie jį lankė: kun. Petruui Totoraičiui už sukalbėtą rožančių prie karsto; atsiuntusiem vainikų p.p. Pliopluiam, p.p. Šimkui, p.p. Dagui su šeima, p. Kalinauskui su šeima ir darbovietai — McKee Engineering Co.

Laidojant a.a. Leoną rugpiūčio 2, dėkoju kun. P. Totoraičiui už mišias; tėvui dr. L. Andriekui, O.F.M., iš Kennebunkporto atvykusiam dalyvauti mišiose ir tarusiam atsisveikinimo žodį prie kapo; tėvui Benvenutui Ramanaukui, O.F.M., asistavusiam mišiose ir kapinėse; Broniui Balčiūnui, inžinieriui ir architektui vardu tarusiam įtrauktį atsisveikinimo žodį; muzikui V. Mamaičiui, solistui L. Stukui už giedojimą bažnyčioje, ir J. Vebličiui už talkinimą.

Dėkoju visiems už daugybę užprašytų mišių; už užuojautas laiškais ir laikraštyje; už sugaištą laiką padedant tvarkytis.

Julija Rajauskaitė-Šušienė



ALRK Vargoninkų bei kitų lietuvių muzikų sąjungos 48-tas seimas, įvykęs rugsėjo 2 Angelų Karalienės parapijos salėje Brooklyne.

TELEVIZIJOS APIE LIETUVĄ

Ateinantį antradienį, rugsėjo 24, Jungtinių Valstijų rytinio pakraščio televizijos žiūro- vai galės matyti ir girdėti pasikalbėjimą apie Lietuvą su Vli-ko pirmininku dr. K. J. Valiūnu. Numatoma, kad pasikalbėjime dalyvaus dar vienas ar du asmenys, dėl kurių įtraukimo į programą Vliko pirmininkas tariasi su televizijos programos tvarkytojais.

Pasikalbėjimą perduos NET

— National Educational Television tinklas, kurio programa matoma rytinėse valstybėse, nuo Washington, D.C. iki Main-ine imtinai. Šio tinklo programa įvairiuose miestuose perduodama įvairiais kanalais (pvz., New Yorke — 13, Bostone — 2), todėl norintiems pasikalbėjimą apie Lietuvą laiku "sučiupti" patariama iš anksto pasitikrinti, kurį kanalą reikia įsijungti, norint matyti NET

programas. (Verta ir telefonu iš anksto paklausti vietinę stotį, kada bus perduotas pasikalbėjimas apie Lietuvą).

Pasikalbėjimo laikas — ant- radienį, rugsėjo 24 vakarą, 10-tos valandos žinių (Newsfront) programoj, tuoj po kitų tarptautinių žinių. Numatoma, kad pasikalbėjimas truks 20 minučių.

Vlikas kviečia visus, kas tik bus patyręs šią žinią iš laikraščių ar radijo,

1) paskatinti to pasikalbėjimo pasiūlymą bei pasiklausti kiek imanoma daugiau nelietuvių amerikiečių,

2) po programos skambinti į vietinę tą programą perdavusią stotį telefonu arba parašyti tai stočiai, pareiškiant pasitenkinimą, kad tokia tema buvo duota informaciją, arba ir iškeliant tokių klausimų, kurie sudarytų pagrindą ir vėl skirti laiko televizijoj Lietuvos klausimams. Ypač svarbu sužadinti tokių laišku iš nelietuvių amerikiečių tarpo. (Elta)

NAUJOS KNYGOS

Amens In Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

Juozas Parojus New Yorke išleido savo ketvirtą knygą "Į laisvę ir mėnulį". Knyga parašyta proza, gaunama Darbininko administracijoje ir pas autorį: 36 Stagg St., Apt. 1, Brooklyn, N.Y. 11206. Telef. 387-3178.

H. Tautvaišienės knyga "Tautų kapinynas Sibiro tundrose" buvo labai pageidaujama, skaitoma ir jau išparduota. Ta pati knyga dabar išleista anglų kalboj: "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra". Kaina 1.75 dol. New Yorke gaunama: Darbininko administracijoje.

Tautiniai drabužiai ir juostų raštai. Prof. dail. A. Tamošaitis aprašo Lietuvos provincijų moterų tautinius drabužius ir jų svarbesnius bruožus. Ina Nerontienė aprašo instrukcijas, kaip užmesti juostą. Yra visa eilė juostom austi raštų. Šią knygėlę galima gauti Bostone, Hartforde, Worcesteryje, Philadelphijoje ir Waterburyje pas skaučių vadovus. New Yorke galima gauti Darbininko spaudos kioske — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, pas L. Milukienę — 111 Groh-mans Lane, Plainview, N. Y. ir pas D. Siemąskienę — 443 Wolf Hill Rd., Huntington, New York.

Visi Telefonken, Grunding, Zenith, Royal, Olympia, ITC. ir kt. produktai galima gauti daug pigiau ir sąžiningiau per J. L. GIEDRAITĮ, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. 516-757-0055.

Parduodamas dviejų šeimų modernus mūrinis namas Highland Park sekcijoje. Platus kiemas, įrengtas rūšys, gazo šildymas, puikus stovis. 25,000 dol. AP 7-5521.

Woodhaven parduodamas 2 šeimų mūrinis namas iš 11 kambarių. Moderniai įrengtas, su žiemos langais, alyva šildomas. Namas yra netoli Sv. Tomo katalikų bažnyčios. Kreiptis: Pieper Agency, 102-21 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Tel. VI 7-2242.

Williamsburg sekcijoje išnuomojamas 3-čiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Telef. VI 6-4818 skambinti po 7 val. vak.

Išnuomojamas baldais apstatytas kambarys Highland Park sekcijoje, prie gero susisiekimo. Nuomoti gali vyras arba moteris. Galima naudotis virtuve. Informacijai tel. MI 7-69 62.

Išnuomojamas erdvus kambarys netoli Jamaica traukinėlio. Pageidaujama moteris, kuri gali naudotis virtuve. Skambinti 296-8607.

Iškomas 3-4 kambarių butas. Kas turėtų ar žinotų, prašom paskambinti GL 2-2923.

Iškoma moteris, galinti kartu gyventi namuose su vyresnio amžiaus lietuve našle. Arti krautuvės ir bažnyčia. Turi vasarnamį prie jūros. 10 dol. mėnesiui. Rašyti adresu: Anna Macelis, 60 S. Maple Ave., Maple Shade, N. J., 08052. Telef. (609) 662-2619.

Iškoma įstaigai moteris, kuri mokėtų rašyti mašinėlė rusiškai ir taip pat kalbėtų lietuviškai ir angliškai. Skambinti darbo laiku 9-5 val. Telefonas 245-7905.

BOSTONO ŽINIOS

Mirusieji

Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti šie asmenys:

Ona Pikeliėnė (liepos 15) 91 m. Velionė gyveno 88 F gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko vyrą ir dukterį. Palaidota šv. Benedikto kapinėse.

Jurgis Nausėda (liepos 16) 54 m. Velionis gyveno 762 E. 8-ta gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Antanas Palaima (liepos 20) 76 m. Velionis gyveno 21 Winfield gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną ir tris sūnus. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

William Kohansky (liepos 22) 88 m. amžiaus. Paskutiniu metu velionis buvo slaugomas Medfield senelių namuose. Nuliūdime paliko sūnų. Palaidotas šv. Mykolo kapinėse.

Vincas Maslauskas (liepos 25) 74 m. Paskutiniu laiku velionis buvo slaugomas Jėzaus Nukryžiuotojo seselių senelių namuose Brockton, Mass. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Juozas Mingaudis (liepos 31) 69 m. amžiaus. Velionis gyveno 308 W. 3-čia gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną, sūnų ir tris dukteris. Palaidotas šv. Juozapo kapinėse.

Lazelė Steinbergienė (rugpiūčio 5 d.) 93 m. amžiaus. Velionė gyveno 68 Welles Av., Dorchester. Nuliūdime paliko dukterį. Palaidota Forest Hills kapinėse.

Ona Bilinskienė (rugpiūčio 12) 85 m. Velionė gyveno 25 Story gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko dvi dukteris ir sūnų. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Olga Galeckienė (rugpiūčio 13) 80 m. amžiaus. Velionė gyveno 75 Unity gatvė, Quincy, Mass. Nuliūdime paliko sūnų ir dukterį. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Pranas Seluk (rugpiūčio 23) 69 m. amžiaus, gyvenęs 165 W. Broadway, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną ir sūnų. Palaidotas Gethsemanės kapinėse.

Balsuokim už Gintarą Karosą

Lietuviai, gyvenantieji South Bostone ir Dorchesterio dalyje (iki Uphams Corner), gali parodyti savo tautinį susipratimą balsuodami už Gintarą Karosą. Lapkričio 5, kada bus balsavimas, bus trys kandidatai į State Representative vietą, tarp jų ir Gintaras Karosas.

Gintaras gimęs Europoje, vargęs tremtinio dalią. Mokėjus Amerikoje, o dabar studijuoja teise. Gabus ir malonus jaunuolis. Balsuokime už jį, kad ir lietuviai turėtų savo atstovus politinėje Amerikos santvarkoje. Kas neužsiregistravęs balsuoti, turi paskubėti užsiregistruoti iki spalio 5.

Propagandai naudokime plakatus, Gintaro Karoso fotografijas ir kitokią medžiagą, kad ir kitataučiai už jį balsuotų. Balsuokime už Gintarą Karosą visi: demokratai ir respublikonai!

E. J.



Gintaras Karosas

A + A

KUN. DR. JONUI STARKUI

mirus, jo brolių dr. Antaną Starkų skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

ALGIRDAS ŠIMUKONIS
ir šeima